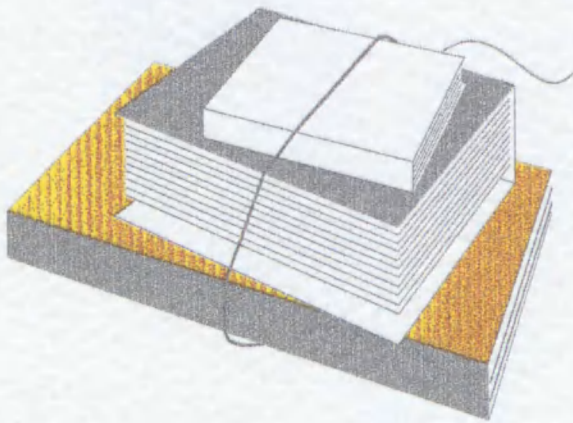

ISSN 1234-7752

Bibliotekarz Zamojski

Bibliotekarz Zamojski

POWIATOWA
I MIEJSKA
BIBLIOTEKA
PUBLICZNA
W ZAMOŚCIU

2003/2 (18)

WYDAWCA:
POWIATOWA I MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W ZAMOŚCIU
22-400 Zamość, ul. Pereca 14

Zespół redakcyjny:

Biniek Halina
Gruszka Krystyna -red. nacz.
Miksza-Kordulska Jolanta
Zielińska Halina

Projekt okładki:

Elżbieta Gnyp

Adres redakcji:

Dział Instrukcyjno-Metodyczny PiMBP
22-400 Zamość
ul. Staszica 25
tel. 639-33-73

Nakład 50 egz.

Druk:

Biuro Technika
Marek Błaszczak

Oprawa:

Pracownia Intrologatorska
PiMBP w Zamościu

Zrealizowano przy wsparciu finansowym Powiatu Zamojskiego

Z ŻYCIA BIBLIOTEK

Moje doświadczenia w pracy z czytelnikiem niewidomym i niedowidzącym	7
Wakacje w mieście? Nie muszą być nudne.....	11
Turniej wiedzy bankowej „Wakacje z ekonomią na ty”.....	15
Bibliotekarze powiatu zamojskiego w Łabuniach.....	17
Działalność Zamojskiego Ośrodka Informacji Europejskiej	19

POMOCE METODYCZNE

„W Śródziemiu...”. Scenariusz konkursu czytelniczego poświęconego J.R.R. Tolkienowi (3.01.1892-2.09.1973).....	23
---	----

ZESTAWIENIA BIBLIOGRAFICZNE

Nabytki PiMBP w Zamościu.....	31
Edukacja europejska. Zestawienie bibliograficzne w wyborze za lata 1997-2002	39

KSIĄŻKI, KTÓRE WARTO KUPIĆ.....	45
--	-----------

TO WARTO WIEDZIEĆ.....	51
-------------------------------	-----------

KRONIKA.....	69
---------------------	-----------

Z ŻYCIA BIBLIOTEK

Moje doświadczenia w pracy z czytelnikiem niewidomym i niedowidzącym

Filia „książki mówionej” Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Zamościu rozpoczęła swoją działalność od 01.06.1989 r. Została utworzona przy współpracy Polskiego Związku Niewidomych w Zamościu z myślą o czytelnikach niepełnosprawnych; w tym przypadku z upośledzeniem wzroku i niewidomych, których na terenie byłego woj. zamojskiego jest ok. 2000 osób.

Oddział PZN w Zamościu swoją działalnością obejmuje koła terenowe byłego województwa. Są to koła w Tomaszowie Lubelskim, Hrubieszowie, Biłgoraju i Szczepieszynie. Dla potrzeb niewidomych, biorąc pod uwagę ich trudność w przemieszczaniu się, w miastach oddalonych od Zamościa działają 3 punkty „książki mówionej, które tworzą swoistą sieć biblioteczną dla niewidomych. Kierownikami tych punktów są przewodniczący kół terenowych PZN, w których się one mieszczą.

Księgozbiór jest wymieniany zgodnie z potrzebami, na życzenie kierownika punktu. Filia „książki mówionej” prowadzi działalność w lokalu Oddziału PZN o pow. 40 m². Posiada 4 rodzaje zbiorów:

- kasety „książki mówionej” /2 100 tyt. – 21 800 kaset/
- książki z serii „Duże litery”
- płyty gramofonowe do nauki języków obcych
- zbiór płyt CD z muzyką klasyczną /ok.40 szt./

Średnio rocznie z biblioteki korzysta 400 czytelników, z tego czytelnicy niewidomi i niedowidzący stanowią 75% ogółu czytelników zaś 40% ogółu stanowią ludzie starsi.

Średnio rocznie notuje się 17 000 wypożyczeń kaset „książki mówionej”.

Największym zainteresowaniem wśród czytelników cieszy się klasyka polska i obca, zwłaszcza wśród tych, którzy po raz pierwszy przychodzą do biblioteki i zaczynają od przypomnienia sobie klasyki – to, co kiedyś czytali teraz słuchają. Bardzo popularne są powieści obyczajowe i religijne, a wśród mężczyzn wojenne i sensacyjne. Jest też grupa osób interesująca się filozofią, psychologią i tą częścią medycyny, która proponuje zdrowy styl życia oraz ziołolecznictwo.

Wśród czytelników są także dzieci z dysleksją, studenci szkół teatralnych i młodzież interesująca się teatrem i aktorstwem. Dla tej młodzieży i studentów ważni są lektorzy czytający daną książkę, gdyż uczą się od nich sztuki recytacji i odpowiedniej dykcji.

Często też osoby niewidome wybierają książkę ze względu na osobę lektora, dlatego w bibliotece oprócz katalogu alfabetycznego, tytułowego, rzeczowe-

go jest także katalog lektorów. Bibliotekę odwiedzają także ludzie, którzy nie mają czasu na tradycyjne czytanie książek.

Pracuję w tej bibliotece od początku jej działalności i z doświadczenia wiem, jak ogromną rolę w środowisku osób niepełnosprawnych spełnia biblioterapia, która jest zarazem psychoterapią. W tym celu rozwija się działalność kulturalno-oświatową, żeby dać ludziom możliwość twórczego zaprezentowania się środowisku, pomóc w przezwyciężaniu skrępowania, tremy i kompleksów. Niedowidzący i niewidomi czytelnicy mają duże zdolności twórcze: literackie, recytatorskie, plastyczne, wokalne i manualne.

Wykorzystanie tego potencjału przez organizowanie różnych imprez i spotkań jest ogromną korzyścią również dla nich, bo dzieląc się swoją twórczością czują się bardziej dowartościowani.

Wspólnie z Polskim Związkiem Niewidomych w każdy czwartek w świetlicy /obok biblioteki, w tym samym budynku/ organizowane są spotkania przy ciastkach i herbacie. Rozpoczynają się one o godz. 10⁰⁰.

Uczestniczy w nich średnio 30 osób. Przewodniczący i pracownicy PZN przekazują informacje związkowe a ja na każde spotkanie przygotowuję osobny program. Są to pogadanki na temat poszczególnych pisarzy zilustrowane fragmentami ich twórczości, ale i dotyczące innych spraw np. „Tolerancja ponad podziałami”(przybliżenie zasad religii buddyzmu, islamu i judaizmu.) Czytam także zebranych fragmenty książek, poezję, interesujące artykuły z prasy. Przygotowuję wspólnie z niewidomymi konkursy o różnorodnej tematyce i montaż literackie. Wydatki związane z działalnością kulturalno-oświatową: nagrody w konkursach, upominki, herbatę, ciastka pokrywa Oddział PZN w Zamościu. Najbardziej lubianą formą tej działalności wśród niewidomych są konkursy. Przeprowadzam konkursy różnego rodzaju m.in.:

„Każdy może być artystą” – konkurs prac artystycznych wykonanych różną techniką i z różnych materiałów np.: pająki ze słomy, z papieru, kasetki z klisz fotograficznych, makatki wyszywane, robione szydełkiem, wiszące kwietniki na kwiaty robione ze sznurka i prace plastyczne.

Konkursy literackie:

- „Poezja dla wszystkich”, który ma na celu zachęcenie niewidomych do zaprezentowania swojej własnej twórczości na żywo,

- „Dzień śmiechu i żartu” – konkurs humoru ludowego i piosenki satyrycznej,

- „Najpiękniejsza jest moja Ojczyzna” – konkurs wiedzy na tematy ojczyście i regionalne,

- „Miłość rozkwita różą” – wzruszający konkurs twórczości miłosnej przedstawiony w poezji i piosence,

- „Moje rodzinne gniazdo” – wspomnienia z dzieciństwa (połączenie form poezji, prozy i piosenki, prowadzone są także prace malarskie na ten temat),

- „Piosenki mojej młodości” – prezentowanie starych, ulubionych piosenek,
- „Uśmiechem serca otwieraj”- przegląd twórczości kabaretowej,
- „W służbie Ojczyźnie i człowiekowi” – konkurs piosenki harcerskiej i obozowej,

- konkurs starej kolędy i pastorałki, który na specjalne życzenie niewidomych przeprowadzałam kilkakrotnie w okresach Bożego Narodzenia,

- „Powrót w zaczarowany świat dzieciństwa” – prezentowanie poezji dziecięcej i piosenek dziecięcych przez uczestników,

- „Po co mnie matulu za mąż wydać chcecie” – konkurs starych przyśpiewek i obrzędów weselnych,

- „Szumią jodły na gór szczytce” – konkurs piosenki góralskiej,

konkursy o tematyce ekologicznej:

- „W łożdzie wysokim drzewom i zielonej trawie” - konkurs literacki

- „Przyroda człowiekowi w darze” – konkurs plastyczny, przy okazji którego niewidomi przynieśli produkty ekologiczne: chleb wiejski, maślanekę, masło, kompot z suszu owocowego.

konkursy plastyczne i wystawy pokonkursowe:

- „Polskie kwiaty w sztuce niewidomych” – wystawa kwiatów wykonanych różną techniką: naklejanych na karton, malowanych, robionych z bibuły

- „Piękno roztoczańskiej przyrody” – wystawa prac plastycznych

- „Pamięci Krystyny Sztochel” – wystawa prac malarskich autorki, niewidomej poetki i malarki zamojskiego środowiska

- „Najpiękniejsza historia świata” – Nowy Testament w malarstwie niewidomych

- „Polska zima – Biała Pani” – krajobrazy zimowe - wystawa rysunków i obrazów

- „Bóg stał się Dzieckiem” - wystawa szopek wigilijnych malowanych i wykonanych z tektury, drewna, słomy i innych materiałów.

Trudniejszą formą do opracowania i przedstawienia są montaż literackie. Wymagają większego nakładu pracy i odpowiedniej reżyserii ze względu na to, że biorą w nich udział osoby starsze i niedowidzące. Niektóre montaż przedstawiane były nie tylko w świetlicy, ale również na zewnątrz np.

- Montaż twórczości religijnej „Naucz dziękować nas, Panie” /poezja religijna mówiona i śpiewana/ został przedstawiony w Żułowiu w Ośrodku dla niewidomych kobiet, gdzie zostaliśmy zaproszeni. Przyjęto go z ogromnym wzruszeniem.

- Montaż „Nasz Pan jest Dobrym Pasterzem” został nagrodzony przez Stowarzyszenie Inteligencji Katolickiej w Zamościu podczas Dni Kultury Chrześcijańskiej.

- „Świat dziecięcych wzruszeń” – montaż poezji dziecięcej z okazji Dnia Dziecka na podstawie twórczości M. Konopnickiej i M. Kownackiej.

- „Tym, którzy odeszli” – montaż z okazji Święta Zmarłych przedstawiony przez dzieci ze szkoły Podstawowej Nr 6 w Zamościu w świetlicy PZN
- „Polska zima – Biała Pani” - poezja i piosenki o tematyce zimowej
- „Abba – Ojciec” - wiersze i pieśni dotyczące kultu Boga – Ojca
- „Dzieci – swojej Matce” – montaż twórczości Maryjnej – przedstawiony w Krasnobrodzie w Kościele – Sanktuarium Matki Bożej Krasnobrodzkiej, gdzie przybyliśmy z pielgrzymką.

Prawie wszystkie konkursy i montaż literackie są nagrywane w czasie ich przedstawiania na taśmy magnetofonowe i przechowywane w bibliotece.

Prowadzę także pogadanki i lekcje biblioteczne dla dzieci ze szkół podstawowych i przedszkoli na życzenie nauczycieli. Dotyczą one roli biblioteki książki „mówionej” w środowisku niewidomych, a także poszerzają ich wiedzę na temat życia osób niepełnosprawnych.

Praca biblioteki dostrzeżona została również przez regionalne środki masowego przekazu:

1992 r., grudzień – Panorama Lubelska TVP przedstawiono materiały dotyczące biblioteki,

1992 r., 12 grudzień – Polskie Radio Lublin - w cyklu dla niepełnosprawnych, przedstawiono moją wypowiedź,

1992 r., grudzień – Gazeta Wyborcza – artykuł Krystyny Smyk „Biblioteka mówionych książek”,

1993 r., grudzień – Tygodnik Zamojski – artykuł Barbary Zbyryt – „Biblioteka niewidomych”,

1996 r., wrzesień - Panorama Lubelska TVP Lublin,

1997 r., styczeń – Polskie Radio Lublin – serwis informacyjny,

1997 r., listopad – Polskie Radio Lublin reportaż pod redakcją Pani Kaczowskiej „Serdeczny Związek”,

1998 r., maj – Panorama Lubelska TVP Lublin.

Praca biblioteki jest również dobrze oceniana przez samych niewidomych i władze Związku, czego wyrazem jest otrzymane podziękowanie z Zarządu Głównego PZN w Warszawie i honorowa srebrna odznaka, którą otrzymałam.

Środowisko ludzi niewidomych jest przepełnione ogromną serdecznością i wzajemną życzliwością. Tą serdecznością objęli również moją osobę; przychodzą do biblioteki nie tylko pożyczyć książkę, ale także podzielić się swymi problemami i radościami.

Ja ze swojej strony staram się ciągle wzbogacać swoją działalność proponując nowe formy i tematy.

Praca w tym środowisku daje mi ogromną satysfakcję i radość. Jest to dla mnie zaszczyt, że mogę im służyć swoją skromną wiedzą i umiejętnościami.

Danuta Wójcik

Wakacje w mieście? Nie muszą być nudne

Okres wakacji nie wszystkim kojarzy się z dobrą zabawą i wypoczynkiem, bywa dla niektórych okresem nudnym i smutnym. Dla dzieci i młodzieży pozbawionej możliwości wyjazdu Biblioteka zaproponowała alternatywną formę spędzenia czasu organizując wypoczynek ph. „Zdrowe wakacje 2003”.

Pieniądże na ten cel zdobyto przystępując do konkursu ofert na realizację zadania ujętego w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ogłoszonego przez Prezydenta Miasta.

W realizacji zamierzenia zaangażowała się grupa bibliotekarzy z filii bibliotecznych usytuowanych na osiedlach: Stare Miasto - Filia nr 8, Wojska Polskiego - Filia nr 10, Jana Zamoyskiego - Filia nr 11 oraz Orzeszkowej i Reymonta - Filia nr 2.

W trakcie każdego z wakacyjnych spotkań na dzieci oczekiwał poczęstunek w postaci drożdżówek, serków, soków, owoców itp. Była to radosna niespodzianka tegorocznych wakacyjnych spotkań. Z bezpłatnego dożywiania w 4 placówkach bibliotecznych skorzystały łącznie 1064 osoby.

Biblioteki do corocznie przygotowywanych programów zajęć kulturalnych włączyły program profilaktyczny.

Uczestnicy podjęli trudny i ważny temat jakim jest uzależnienie od środków psychoaktywnych. Młodzież wzbogaciła swoją wiedzę na temat zdrowotnych, ekonomicznych i socjalnych skutków palenia tytoniu, używania narkotyków oraz picia alkoholu. Młodzież deklarowała życie bez używek, rozwiązywanie problemów bez uciekania się do drastycznych środków, w oparciu o pomoc dorosłych.

Zajęcia profilaktyczne rozpoczęto od zapoznania uczestników z zakładaną problematyką. W bibliotekach filialnych nr 8 i 10 przeprowadzono pogadanki nt. uzależnień dzieci i młodzieży pod hasłami: „Niektóre aspekty alkoholizmu”, „Jak powiedzieć nie”, „Wybór należy do ciebie”.

14 sierpnia br. odbyło się spotkanie z p. Grażyną Łogin, pracownikiem Stowarzyszenia Opieki Paliatywnej i Pomocy Niepełnosprawnym. Podczas spotkania zwrócono uwagę uczestników na niebezpieczeństwa czyhające na osoby sięgające po środki psychoaktywne. Zajęcia te odbyły się w Filii nr 11 z udziałem czytelników tej Filii oraz Filii nr 2. W spotkaniu udział wzięło 28 osób, byli to uczniowie szkół podstawowych i gimnazjów w wieku od 10 – do 16 lat.

Inną formą mającą na celu poszerzenie informacji o narkomanii oraz przygotowanie do konkursów o tematyce antynarkotykowej było głośne czytanie popularnej wśród młodzieży książki Jana Pawła Krasnodębskiego „Stokrotka”.

Ogromną popularnością wśród wakacyjnych zajęć cieszyły się plastyczne konkursy profilaktyczne: „Odrzućmy uzależnienia – wchodzimy trzeźwi w XXI wiek”, „Alkohol fałszywym przyjacielem” oraz „Kto używa, ten przegrywa”. W placówkach bibliotecznych powstało i było przedmiotem oceny - 165 kompozycji młodych artystów.

W sierpniu br. rozstrzygnięto konkurs literacki „Rzeczywistość we mgle” na recenzję książki Jana Pawła Krasnodębskiego „Stokrotka”. Młodzież gimnazjalna miasta Zamościa nielicznie przystąpiła do współzawodnictwa. Powstało 7 recenzji.

Uczestnicy konkursów propagujących życie bez uzależnień, przedstawiając w plastycznej formie czyhające na nich niebezpieczeństwa zaprezentowali wysoki poziom prac. Świadczy o tym maksymalna liczba nagród przewidziana regulaminem, a w przypadku konkursu „Kto używa, ten przegrywa” zwiększona przez jury o trzy wyróżnienia. zaprezentowali średni poziom. Wśród uczestników, którzy wypowiadali się w formie literackiej przyznano dwa wyróżnienia. Jedną z wyróżnionych recenzji autorstwa Eweliny Kucharczyk pt. „Stokrotka, czyli kwiat młodości” wzbudziła zainteresowanie lokalnej prasy. Praca zostanie opublikowana.

5 sierpnia nastąpiło uroczyste podsumowanie konkursów „Odrzućmy uzależnienia – wchodzimy trzeźwi w XXI wiek”, „Alkohol fałszywym przyjacielem”, podczas którego oficjalnie ogłoszono wyniki, wyłoniono laureatów i wręczono nagrody. Natomiast 12 września 2003 r. przedstawiono wyniki i nagrodzono uczestników konkursów „Kto używa, ten przegrywa” oraz „Rzeczywistość we mgle”.

W trakcie uroczystości wręczenia nagród zaproszeni goście mieli okazję obejrzenia prac plastycznych młodych czytelników. Wystawy mogli obejrzeć również wszyscy odwiedzający Filie nr 8 i 11.

Uczestnicy Akcji, w prowadzonych rozmowach, zgodzili się, że zadanie rozbudziło ich zainteresowanie tą tematyką i wyrazili chęć brania udziału w innych przedsięwzięciach popularyzujących wiadomości z zakresu zdrowego stylu życia.

Wyrazem osiągniętych efektów jest wzrost zainteresowania literaturą dotyczącą uzależnień środkami psychoaktywnymi wśród uczestników zajęć.

Młodzież i dzieci - uczestnicy konkursów dotyczących narkomanii, alkoholizmu i palenia papierosów – wykazali się znajomością tych zagadnień.

Program profilaktyczny został wkomponowany w coroczny harmonogram zajęć wakacyjnych z dziećmi odwiedzającymi w tym okresie biblioteki. Uwzględniając zajęcia profilaktycznie od 23 czerwca do 31 sierpnia 2003 r. cztery omawiane placówki przeprowadziły 182 formy.

Filia nr 8 dla Dzieci i Młodzieży wakacje zorganizowała pod hasłem „Lato po zamojsku” i poświęciła je propagowaniu wiedzy o regionie. Cel jaki założono to przybliżenie dzieciom ich małych ojczyzn, jej piękna, historii, tradycji, dorobku kulturalnego. Jednym z pierwszych poczynań było zorganizowanie w wypożyczalni Biblioteki wystawy ph. „Regionalia Biblioteki Dziecięcej”. Wśród eksponatów znalazły się mapy Roztocza, plany Zamościa, przewodniki, opracowania historyczne i literackie, reprints starych pocztówek, okolicznościowe karty pocztowe, exlibrisy PiMBP. Wystawa była pomocą w realizacji wielu konkursów.

Wśród imprez czytelniczych najczęściej zorganizowano konkursy plastycznych, podczas których dzieci uczyły się różnorodnych technik plastycznych z zastosowaniem niekonwencjonalnych materiałów plastycznych. 9.07.03 r. dzieci wykonały książkowe zakładki z regionalnymi motywami. Użyto w tym celu zużyte klisze fotograficzne, płótna, skóry, brystol. Zamojskie pająki wykonywane były metodą naśladowującą ludowych twórców. Bardzo ciekawą techniką wykonano herb Zamościa. W dniu 20.08.03 dzieci wysypały herb ziarnami zbóż, nasionami roślin, ryżem, kaszą solą, przyprawami. Podczas konkursu „A to Polska właśnie” dzieci odzwierciedliły piękno Roztocza używając do tego farb plakatowych.

Starano się też popularyzować regionalną poezję, organizując w dniu 13.08.03 r. imprezę ph. „Poranek poezji regionalnej”. Zaproponowano dzieciom recytację wierszy poetów zamojskich: Marii Duławskiej, Andrzeja Józefa Miśiury i Zbigniewa Kościńskiego. Zadbano o rozwój talentów literackich wśród dzieci. Podczas konkursu „Strofy o moim mieście w dniu 16.07.03 dzieci same pisały proste rymowanki o Zamościu. Talent literacki czytelnicy mogli też ujawnić podczas konkursu „Historia zamojskiego hejnału” w dniu 27.08.03 r. Dzieci w oparciu o znane fakty historyczne same ułożyły legendę o hejnale. Przyrodę Roztocza ukazywały prace konkursu przyrodniczego „Osobliwości Roztocza” 30.07.03 r. Jedną z imprez poświęcono na głośne czytanie. Impreza ph. „Bajanie po zamojsku” przybliżyła uczestnikom legendy związane z naszym miastem, odbyła się 2.07.03r.

Filia nr 8 przygotowała dla swoich czytelników znacznie więcej zajęć aniżeli zakładała w planie. W 50 przygotowanych formach uczestniczyło 378 osób.

Dzieciom spędzającym wakacje w Filii Bibliotecznej nr 10 zaproponowano 78 form. Z oferty skorzystały 1033 osoby.

Ponieważ większość dzieci podczas wakacji pozostawała w miejscu zamieszkania, zajęcia rozpoczęły się od spojrzenia na Zamość oczami turysty. W trakcie zajęć „Zamość odkryty na nowo” (24.06.03) dzieci przedstawiły w bajkowej kolorystyce zabytki lub miejsca, które są im dobrze znane. Zajęcia

„Dokąd na wakacje?” (26.06.03) pozwoliły dzieciom na sprecyzowanie wakacyjnych planów tych realnych i tych wymyślonych.

Do ciekawych zajęć plastycznych zaliczyć należy zajęcia tematycznie związane z latem: „Wakacje 2004” – plakat malowany farbami (26.06.03), „Lato w kolorze pomarańczy” (1.07.03), „Łąka na suficie” (8.07.03), „Piaskowe obrazki” (17.07.03); „Pożegnanie wakacji” (21.08.03), „Szkatułka pełna wspomnień” (26.08.03).

Inną grupę zajęć stanowiły zajęcia plastyczne inspirowane czytаныmi baśniami i fragmentami książek: „Baśnie z różnych stron świata”, „Harry Potter i jego baśniowi przyjaciele”, „Książka dla przyjaciela”, „Cudaki wyśmiewaki”, „Bajkowy collage”, „Akademia Pana Kleksa”, „Papierowy zamek Hogwart”.

Zróznicowana wiekowo grupa dzieci bardzo chętnie uczestniczyła w proponowanych grach i zabawach. Ta forma zdominowała wakacyjne zajęcia. Dzieci chętnie uczestniczyły w zabawach: „Adwokat”, „Drukarz”, „KIM”, „Wyścig rodzin”, „Zabawy z chusteczką”, „Zabawy ze słówkami” itd.

Największe zainteresowanie wśród uczestników zajęć Filii Bibliotecznej nr 11 wzbudzały konkursy. 3.07.03 dzieci wzięły udział w konkursie plastycznym „Kolorowe witraże, w trakcie którego poznawały inne sposoby wykorzystania powszechnie używanej kredki woskowej. 17.07.03 w trakcie godziny z rozrywką dzieci miały możliwość wykazać się umiejętnością kojarzenia poszczególnych słów z przedmiotami, zjawiskami itp.

W trakcie trwania konkursu „Gigantyczna postać” dzieci pracując w grupach uczyły się współdziałania. Zadaniem tych grup było rysowanie na arkuszach papieru pakowego poszczególnych części postaci, z których po złożeniu powstała gigantyczna postać.

Harmonogram imprez przeprowadzonych przez Filię Biblioteczna nr 2 został zrealizowany w całości. Najciekawsze propozycje, które wzbudziły zainteresowanie czytelników to: „Godzina z rozrywką” – konkurs czytelniczy (25.07.03), „Muzyczna paczka” – konkurs zabawowy (31.07.03), 80 rocznica urodzin Wisławy Szymborskiej” – wystawka rocznicowa, „Z Koziółkiem w świat” - konkurs plastyczny (31.07.03), „Kolorowe serduszko” - konkurs plastyczny (1.08) , „Zakładka do książki” - konkurs plastyczny, „Brzechwa dzieciom” - konkurs plastyczny (8.08.03), 105. rocznica urodzin Jana Brzechwy, „Moje wspomnienia z wakacji” - konkurs literacki (14.08.03).

Na wszystkich zajęciach i spotkaniach panowała wspaniała przyjacielska atmosfera. Wszyscy bawili się doskonale i wyrażali chęć uczestnictwa w przyszłorocznych wakacjach.

Jolanta Miksza – Kordulska

Turniej wiedzy bankowej „Wakacje z ekonomią na ty”

16 lipca 2003 r. Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Zamościu rozpoczęła realizację zadania ph. *Wakacje z ekonomią na ty*. Było ono wynikiem zwycięskiego udziału naszej placówki w *Konkursie na dotację dla bibliotek powiatowych* ogłoszonym przez Narodowy Bank Polski we współpracy z Biblioteką Narodową.

Zgłoszone przez nas przedsięwzięcie miało formę *Turnieju wiedzy bankowej*. Skierowane było do młodzieży gimnazjalnej i służyło upowszechnianiu wiedzy ekonomicznej. Poprzez udział w konkursie gimnazjaliści uczyli się jak umiejętnie poruszać się w świecie finansów, jak racjonalnie gospodarować pieniędzem, jak inwestować. Celem zadania było też upowszechnianie wiedzy o działalności banków i innych instytucji finansowych oraz zapoznanie młodzieży z usługami przez nie świadczonymi.

Turniej wiedzy bankowej składał się z dwu etapów. W I etapie młodzież rozwiązywała krzyżówkę zawierającą 42 hasła, w drugim - test obejmujący 20 pytań dotyczących m.in.: lokat i depozytów, operacji bankowych, obliczania odsetek oraz wypełniania druków bankowych.

Zanim młodzież przystąpiła do zasadniczej części konkursu uczestniczyła w różnorodnych formach edukacji ekonomicznej prowadzonej przez biblioteki publiczne. Były to ekspozycje literatury z dziedziny ekonomii, finansów i bankowości, lekcje biblioteczne, pogadanki z udziałem przedstawicieli banków, wycieczki do tych instytucji oraz prowadzone tam zajęcia warsztatowe. Gimnazjaliści zapoznali się z podstawowymi pojęciami ekonomicznymi, uczyli się prawidłowego wypełniania formularzy, obliczania odsetek od kredytów, lokat i oszczędności, posługiwania się kartą bankomatową, obsługiwanie innych urządzeń bankowych. Dowiedzieli się też jak założyć konto lub lokatę.

20 sierpnia o godz. 14-tej w Czytelnii PiMBP w Zamościu odbyło się podsumowanie przedsięwzięcia. Wzięło w nim udział 96 uczestników – młodzieży m. Zamościa i powiatu zamojskiego. Uczestnicy *Turnieju* zaprezentowali wysoki i wyrównany poziom wiedzy. Spośród nich nagrodzono 33 osoby. Główna zwyciężczyni - Monika Barcicka, czytelniczka FB nr 8 PiMBP w Zamościu bezbłędnie rozwiązała test zdobywając maksymalną ilość punktów.

Laureaci obydwu etapów *Turnieju* otrzymali nagrody rzeczowe, dyplomy i listy gratulacyjne. W imprezie finałowej, oprócz najbardziej zainteresowanych, udział wzięła również Renata Kwiatkowska – przedstawicielka Narodowego Banku Polskiego, dziennikarze lokalnych gazet, radia i telewizji.

Podjęte przez Powiatową i Miejską Bibliotekę Publiczną w Zamościu zadanie angażowało w jego realizację wszystkie publiczne placówki biblioteczne.

ne powiatu zamojskiego. Potrafiły one zainteresować *Turniejem* przedstawiciele banków w swoich gminach, pozyskując w ten sposób partnerów do współpracy.

Zrealizowane zadanie przyczyniło się do rozbudzenia zainteresowań młodzieży wiedzą ekonomiczną. Udowodniło potrzebę uczenia się ekonomicznego myślenia, właściwego traktowania pieniądza i odpowiedniego sposobu obchodzenia się z nim.

Halina Zielińska

Bibliotekarze powiatu zamojskiego w Łabuniach

6 czerwca 2003 r. bibliotekarze powiatu zamojskiego obchodzili doroczne Święto Bibliotek i Bibliotekarza. Uroczystość zbiegła się z jubileuszem 55 lecia Biblioteki Publicznej Gminy Łabunie.

Na zaproszenie gospodarzy: GBP w Łabuniach oraz Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Zamościu przybyli przedstawiciele Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. H. Łopacińskiego w Lublinie, Starostwa Powiatowego w Zamościu oraz samorządu gminy Łabunie. Wśród pracowników bibliotek publicznych powiatu zamojskiego zasiedli też nauczyciele łabuńskich szkół oraz emerytowane bibliotekarki, które zawsze chętnie uczestniczą w spotkaniach „bibliotekarskiej braci”. Powitania gości dokonali: Krystyna Gruszka – dyrektor PiMBP w Zamościu i Bogdan Szykuła – kierownik GBP w Łabuniach.

Oprócz życzeń dla Jubilatów i bibliotekarzy z okazji ich święta padło wiele podziękowań dla władz gminy Łabunie za należyte rozumienie potrzeb biblioteki i jej roli we współtworzeniu przemian w środowisku lokalnym. Biblioteka w Łabuniach od lat osiąga najlepsze wskaźniki dopływu nowości w powiecie zamojskim. W ubiegłym roku została skomputeryzowana i wyposażona w biblioteczny program MAK. Również osiągnęte wyniki czytelnicze świadczą o dobrej służbie biblioteki na rzecz obsługiwanej społeczności lokalnej. Bibliotekarze ściśle współpracują ze środowiskiem, szczególnie ze szkołami na terenie gminy. Dowodem tej współpracy był liczny udział nauczycieli w uroczystości jubileuszu oraz montaż słowno – muzyczny traktujący o roli książki i komputera w życiu młodego człowieka, przygotowany przez dzieci ze Szkoły Podstawowej w Łabuniach.

Nawiązując do wcześniejszych wypowiedzi dotyczących zmian w funkcjonowaniu książki i biblioteki dr Andrzej Tyszczyk z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego omówił sposoby istnienia dzieła literackiego w Internecie. Zapoznaliśmy się z funkcjonowaniem dzieła literackiego na przestrzeni dziejów oraz nowymi możliwościami jakie daje rozwój techniki informacyjnej. Obecnie teksty literackie dostępne w Internecie funkcjonują w dwojaki sposób; publikowane wyłącznie w Internecie lub też równocześnie wydawane w formie drukowanej. Internet – domena wolności, nad którą nie ma żadnej cenzury umożliwia nieograniczony dostęp do różnych treści, nie zawsze wartościowych, zwłaszcza młodym czytelnikom o nie ukształtowanym jeszcze guście. Zadanie przekazania młodzieży wskazówek jak dotrzeć do tego co wartościowe spoczywa na wychowawcach (nauczycielach, bibliotekarzach, rodzicach).

Po wysłuchaniu interesującego wykładu, nakierowani na nowe zadania, jakie stoją przed bibliotekarzami udaliśmy się do miejscowego parku, gdzie gospodarze przygotowali ognisko integracyjne, pieczone kiełbaski, smakowity bigos i inne specjały łabuńskiej kuchni. Jeszcze długo dyskutowaliśmy o bibliotekarskiej codzienności podczas tego świątecznego spotkania.

Danuta Zwolińska

Działalność Zamojskiego Ośrodka Informacji Europejskiej

Zamojski Ośrodek Informacji Europejskiej przy Powiatowej i Miejskiej Bibliotece Publicznej w Zamościu powstał w lutym 2003 roku, włączając się w proces działalności informacyjnej bibliotek publicznych w zakresie informacji europejskiej. Funkcjonuje w Czytelnii Głównej i obsługiwany jest przez trzech pracowników Czytelni.

Ośrodek zaspakaja potrzeby informacyjne mieszkańców Zamościa i Zamojszczyzny na temat integracji Polski z Unią Europejską, w szczególności świadcząc pomoc w poszukiwaniu informacji prawnych, finansowych, gospodarczych, turystycznych i kulturalnych. Realizując powierzone zadania Ośrodek gromadzi i udostępnia różnorodne publikacje książkowe, czasopisma, broszury, ulotki, informatory oraz materiały multimedialne.

Wszystkie zgromadzone materiały związane z Unią Europejską wydzielono z ogólnego księgozbioru PiMBP i umieszczono na „półkach europejskich”, dekorując je flagami Unii Europejskiej. Wyposażenie Ośrodka wzbogacono mapą ścienną „Unia Europejska”.

W ZOIE zgromadzono ok. 200 woluminów książek o tematyce unijnej, kilka tytułów czasopism m.in.: „Prawo Unii Europejskiej”, „Biblioteka Europejska”, „Monitor Integracji Europejskiej”, ok. 3 000 egzemplarzy broszur, ulotek i informatorów oraz 32 jednostki CD-ROM-ów.

Do dyspozycji użytkowników przeznaczone zostały dwa nowe komputery multimedialne, ze stałym szybkim łączem internetowym w ramach usługi NEOSTRADA PLUS oraz drukarka, zapewniająca możliwość drukowania potrzebnych danych czytelnikom.

W ramach działalności informacyjnej biblioteka do końca czerwca 2003 r. oferowała bezpłatny dostęp do internetowych „serwisów unijnych”.

Odwiedzający bibliotekę mogą korzystać z wielu baz komputerowych m.in. bazy informacji prawnej LEX DELTA, baz bibliograficznych Biblioteki Narodowej (Przewodnik Bibliograficzny, Bibliografia Zawartości Czasopism), bazy własnej PiMBP – LIBRA oraz informacji uzyskanych z Internetu.

Organizacja Zamojskiego Ośrodka Informacji Europejskiej, wyposażenie w sprzęt komputerowy i uzupełnienie księgozbioru możliwe było dzięki realizacji Programu „PROMOWANIE INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ ZA POŚREDNICTWEM ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH – TERAZ INTEGRACJA” i uzyskaniu dofinansowania w kwocie 7 910 euro.

W ramach realizacji Przedsięwzięcia w Powiatowej i Miejskiej Bibliotece Publicznej w Zamościu wykonano następujące zadania:

- zakupiono 489 woluminów książek na kwotę 17 653,90 zł i przekazano do wykorzystania czytelnikom opatrując je pieczętą o treści: „Księgozbiór zakupiono w ramach projektu TERAZ INTEGRACJA”,

- wyposażono Czytelnię w dwa komputery z pełnym oprzyrządowaniem do korzystania z Internetu i zakupiono drukarkę (łączny koszt zakupu wyniósł 6 426,23 zł),

- opracowano i wydano publikację: „Instytucje Kulturalne Regionu Zamojskiego” w ilości 4 000 sztuk, a także „Programy Edukacyjne Unii Europejskiej” w ilości 2 000 sztuk (łączny koszt publikacji wyniósł 6 600 zł).

Działalność Zamojskiego Ośrodka Informacji Europejskiej była szeroko promowana w środkach masowego przekazu m.in. w serwisie informacyjnym Zamojskiej Telewizji Kablowej, Radio FAN FM, Katolickie Radio Zamość, Radio Lublin. PiMBP nawiązała współpracę z lokalnymi dziennikami: „Kronika Tygodnia”, „Tygodnikiem Zamojskim”, „Dziennikiem Wschodnim”.

W dniach 17-18 maja 2003 r. na Rynku Wielkim w Zamościu pracownicy Ośrodka uczestniczyli w organizacji „EUROMAJÓWKI”, która miała przybliżyć lokalnej społeczności problematykę Unii Europejskiej.

W okresie od lutego do września 2003 r. Zamojski Ośrodek Informacji Europejskiej odwiedziło 7 347 użytkowników, którym wypożyczono 15 667 woluminów książek i udzielono 1 901 informacji. Największe zainteresowanie problematyką unijną wykazali uczniowie klas gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, studenci, nauczyciele, dziennikarze, działacze polityczni i samorządowi.

W 2003 r. pracownik Czytelni Głównej brał udział w szkoleniu nt. Unii Europejskiej, które zorganizowane było przy współpracy z Regionalnym Centrum Informacji Europejskiej w Zamościu. Ponadto uczestniczył w czterdziestogodzinnym kursie „Informacja europejska w polskich bibliotekach publicznych”, przeprowadzonym w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej im. H. Łopacińskiego w Lublinie, a także „odwiedzał” kraje członkowskie UE: Luksemburg, Belgię i Holandię, zapoznając się z historią i działalnością instytucji UE.

Zamojski Ośrodek Informacji Europejskiej wpisany w strukturę organizacyjną Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Zamościu w dalszym ciągu będzie popularyzował wiedzę o Unii Europejskiej i jej instytucjach, prawie europejskim, a także zapoznawał z historią, gospodarką i turystyką poszczególnych krajów członkowskich UE.

Zamojski Ośrodek Informacji Europejskiej jest czynny:
poniedziałek- piątek od 8³⁰ do 18³⁰; sobota od 8³⁰ do 15⁰⁰

Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Zamościu

ul. Pereca 14, 22-400 Zamość; tel.(084) 6271154 (Czytelnia Główna)

e-mail: pimbp@zam.pl

<http://pimbp.zam.pl>

Regina Pałczyńska

POMOCE METODYCZNE

„W Śródziemiu...”

scenariusz konkursu czytelniczego poświęconego
J. R. R. Tolkienowi (3.01.1892-2.09.1973)

Cele:

- przybliżenie sylwetki i popularyzacja twórczości Johna Ronalda Reuela Tolkiena
- rozbudzanie zainteresowań czytelniczych i literackich dzieci i młodzieży
- uczczenie 30. rocznicy śmierci pisarza

Założenia regulaminowe:

Konkurs adresowany jest do młodzieży szkół ponadpodstawowych i przebiegać będzie w trzech etapach:

- I etap, w którym każdy uczestnik wykonuje kalendarz życia i twórczości J. R. R. Tolkiena.
- II etap – pisemny,
- III etap – ustny (finał), w którym każdy uczestnik odpowiada na pytania prowadzącego.

PIERWSZY ETAP

Zadaniem każdego uczestnika jest złożenie do organizatora konkursu samodzielnie wykonanego kalendarium obejmującego fakty z życia i twórczości pisarza. Prace oceni komisja powołana przez organizatora. Uczestnicy najlepszych prac przechodzą do następnego etapu.

DRUGI ETAP

Każdy z uczestników konkursu, który zakwalifikował się do II etapu otrzymuje kartkę z zadaniami. W tym etapie uczestnicy mogą zdobyć maksymalnie 40 punktów. Do III etapu przechodzi 10 zawodników z najwyższą liczbą punktów.

Zadanie I

Przyporządkuj podane niżej tytuły utworów do roku ich pierwszego wydania (1 punkt za każdą prawidłową odpowiedź).

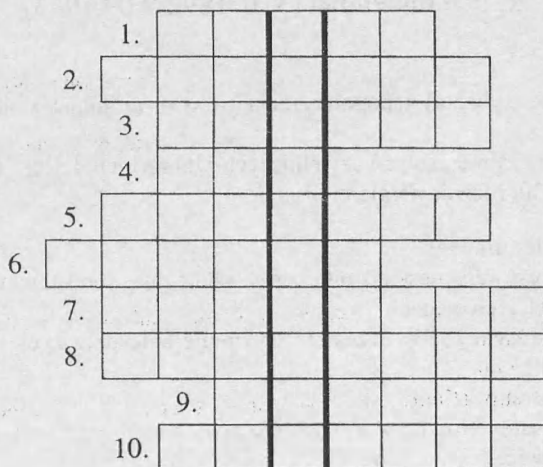
1) 1915 2) 1937 3) 1949 4) 1954 5) 1955 6) 1962
7) 1967 8) 1976 9) 1977

A. *Hobbit, czyli tam i z powrotem* B. *Silmarillion* C. *Powrót Króla*
D. *Kowal z Podlesia Większego* E. *Listy Świętego Mikołaja* F. *Dwie wieże*
G. *Rudy Dżil i jego pies* H. *Przyczyny Toma Bombadila* I. *Wyprawa*
J. *Goblin Feet*

(Odpowiedzi: 1-J; 2-A; 3-G; 4-I, F; 5-C; 6-H; 7-D; 8-E; 9-B)

Zadanie 2

Rozwiąż krzyżówkę. W oznaczonej kolumnie powstanie hasło. (Za każdy odgadnięty wyraz – 1 punkt, maksymalnie – 10 punktów)

1. Palą ją hobbici
2. Jaki tytuł nosi I część *Władcy Pierścieni*?
3. Jak nazywała się kraina rządzona przez Keleborna i Galadrielę?
4. Drzewiec
5. Jak nazywał się elf, który brał udział w wyprawie Froda?
6. Jak miała na imię matka J.R.R. Tolkiena?
7. Jak nazywała się kraina, w której mieszkali Brandybuckowie?
8. Inna nazwa hobbita
9. Kto potrafił przemieniać się w niedźwiedzia?
10. Jeden z Czarodziei

(Odpowiedzi: 1. fajka; 2. Wyprawa; 3. Lorien; 4. ent; 5. Legolas; 6. Mabel; 7. Buckland; 8. niziołek; 9. Beorn, 10. Gandalf)

Zadanie 3

Dopasuj do podanych niżej nazw miejsc i krain imiona ich właścicieli lub władców (za każdą prawidłową odpowiedź – 1 punkt).

1. Rivendell	2. Bag End	3. Dali	4. Isengard	5. Lothlorien
6. Mordor	7. Samotna Góra	8. Gondor	9. Rohan	10. Fangorn
A. Theoden	B. Saruman	C. Sauron	D. Galadriela	E. Thrain
F. Bilbo Baggins	G. Aragorn	H. Elrond	I. Drzewiec	J. Bard

(Odpowiedzi: 1H; 2-F; 3-J; 4-B, 5-D; 6-C; 7-E; 8-G; 9-A, 10-I)

Zadanie 3

Wybierz właściwą odpowiedź. (1 punkt za każdą prawidłową odpowiedź).

1. Kim był Durin?
 - a) trollem
 - b) elfem mieszkającym w Dolinie Rivendell
 - c) władcą krasnoludów z Morii
2. Czym więźniem był Gandalf we *Władcy Pierścieni*?
 - a) Saurona
 - b) Sarumana
 - c) Smauga
3. J. R. R. Tolkien był
 - a) profesorem języka angielskiego
 - b) profesorem łaciny
 - c) profesorem greki
4. Co należy do ulubionych przysmaków hobbitów?
 - a) dżem malinowy
 - b) pieczone kurczęta
 - c) pieczarki
5. Co to jest palantir
 - a) kamień widzący
 - b) srebrny róg
 - c) pierścień
6. Ilu Czarnych Jeźdźców ścigało Froda Bagginsa?
 - a) 7
 - b) 9
 - c) 11
7. Drzwi do nory Bilba Bagginsa miały kolor
 - a) czarny
 - b) czerwony
 - c) zielony
8. Kto został Królem pod Górą po śmierci Thorina?
 - a) Gloin
 - b) Dain
 - c) Dwalin
9. Brandywina to nazwa
 - a) puszczy
 - b) góry
 - c) rzeki

10. W jakim wieku hobbitci uzyskiwali pełnoletność?

- a) 21
- b) 33
- c) 44

(Odpowiedzi: 1c, 2b, 3a, 4c, 5a, 6b, 7c, 8b, 9c, 10b)

TRZECI ETAP

Zawodnicy odpowiadają na 5 pytań zadawanych przez prowadzącego. Za każdą prawidłową odpowiedź uczestnik otrzymuje 1 punkt.

Zestaw pytań finałowych

1. Kto był władcą Jedynego Pierścienia?
(*Sauron*)
2. Kto dokończył pracę nad *Silmarillionem* po śmierci J.R.R. Tolkiena?
(*Christopher, najmłodszy syn Tolkiena*)
3. Kto wybawił Froda Bagginsa od upiórów Kurhanów?
(*Tom Bombadil*)
4. Kim był Sam Gamgee przed wyprawą?
(*ogrodnikiem w Bag End*)
5. Jak miała na imię żona J.R.R. Tolkiena?
(*Edith*)
6. Kto był właścicielem Jedynego Pierścienia przed Bilbo Bagginsem?
(*Gollum*)
7. Jak nazywała się córka Elronda?
(*Arwena*)
8. Jacy hobbitci towarzyszyli Frodowi w wyprawie?
(*Sam Gamgee, Peregrin Tuk /Pippin/, Merriadok Brandybuck /Merry/*)
9. Z jakiej okazji odbyło się przyjęcie rozpoczynające *Władcę Pierścieni*?
(*111 rocznicy urodzin Bilba i 33 rocznicy urodzin Froda Bagginsów*)
10. Kto był przewodniczącym Białej Rady?
(*Saruman Biały*)
11. W jaki sposób można było zniszczyć Jedyny Pierścień?
(*wrzucając go do Szczeliny Zagłady w głębiach Orodruiny, Ognistej Góry*)
12. Ilu krasnoludów brało udział w wyprawie do Samotnej Góry?
(*13*)
13. Komu Frodo sprzedał Bag End?
(*Bagginsom z Sackville*)
14. Co Gollum nazywał swoim urodzinowym darem?
(*Jedyny Pierścień*)
15. Jak nazywały się podziemne nory hobbitów?
(*smajale*)

16. Kto odebrał krasnoludom Samotną Górę?
(smok Smaug)
17. Jaką moc posiadał pierścień znaleziony przez Bilba Bagginsa?
(czynił niewidzialnym tego, kto go włożył na palec)
18. Czy krasnoludy używały zapalek?
(nie, krzesiwa i hubki)
19. Jaki był cel wyprawy, w której brał udział Bilbo Baggins?
(odzyskanie bogactw krasnoludów i, jeśli to możliwe, zemsta na smoku)
20. Jaki przydomek nosił krasnolud Thorin?
(Dębowa Tarcza)
21. Co Bilbo zabrał po kryjomu ze skarbu strzeżonego przez Smauga?
(brylant zwany Serce Góry lub Arcyklejnot Thraina)
22. Jak nazywał się człowiek, który zabił Smauga?
(Bard)
23. Jaki kształt mają okna i drzwi w norach hobbitów?
(okrągły)
24. Kiedy rozpoczęła się wyprawa Froda?
(23 września, dzień po swoich 50. urodzinach)
25. Jakiego wzrostu są przeciętni hobbiti?
(od dwóch do czterech stóp)
26. Co stało się z Thorinem Dębową Tarczą?
(został śmiertelnie ranny w bitwie pod Samotną Górą)
27. Co się działo z trollami w dzień?
(zamieniały się w kamień)
28. Kto pomógł Gandalfowi w ucieczce z Isengardu?
(orzeł Gwaihir)
29. Jak zakończyła się walka Gandalfa z Balrogiem w kopalni Morii?
(Gandalf spadł w otchłań wraz z Balrogiem)
30. Kto przejął władzę w Shire wkrótce po odejściu Froda na wyprawę?
(Lotho Baggins)
31. Który uczestnik wyprawy Froda chciał mu odebrać Pierścień?
(Boromir)
32. Jaki ptak pomógł odnaleźć tajne wejście do Samotnej Góry?
(drozd)
33. Kto został spadkobiercą Bilba?
(Frodo Baggins)
34. Jak nazywana była bitwa stoczona pod Samotną Górą?
(Bitwa Pięciu Armii)
35. Jaki był cel wyprawy Froda Bagginsa?
(zniszczenie Jedynego Pierścienia)

36. Ile było Pierścieni Władzy?
(20 - 3 dla elfów, 7 dla krasnali, 9 dla ludzi, 1 Pierścień Rządzący dla Saurona)
37. Co się stało na koniec z Frodem Bagginsem?
(odpłynął wraz z innymi elfami z Szarej Przystani)
38. Kto przechowywał Pierścienie elfów?
(Elrond, Galadriela i Gandalf)
39. Z jakiej okazji hobbici rozdają prezenty?
(z okazji swoich urodzin)
40. Kim była Szeloba?
(pajęczycą)
41. Co uświetniło przyjęcie Bilba i Froda Bagginsów?
(fajerwerki)
42. Co to są „litery księżycowe”?
(runy widoczne w świetle księżyca, wymyślone przez krasnoludy)
43. W jakim charakterze Bilbo Baggins brał udział w wyprawie pod Samotną Górę?
(włamywacza)
44. Jak nazwał Bilbo swój mieczyk?
(Żądło, Żądółko)
45. W jaki sposób Bilbo i krasnoludy uciekły leśnym elfom?
(w beczkach)
46. Kim był Gollum?
(hobbitem)
47. Czy sprawdziła się wizja Sama Gamgee ze Zwierciadła Galadrieli?
(tak, po powrocie hobbici zastali Shire zniszczone i spustoszone)
48. Kto zniszczył Isengard - siedzibę Sarumana?
(entowie)
49. Kto mieszkał w Starym Lesie?
(Tom Bombadil i Złota Jagoda)
50. Jak nazywał się miecz Elendila, złamany w walce z Sauronem?
(Narsil)

Uwaga: przy opracowywaniu materiału wykorzystano *Władcę Pierścieni* w tłumaczeniu Marii Skibniewskiej.

Anna Kalniuk

**ZESTAWIENIA
BIBLIOGRAFICZNE**

Nabytki PiMBP w Zamościu

1. Archeologiczne odkrycia na obszarze Kazimierskiego Parku Krajobrazowego / praca zbiorowa pod red. Ewy Banasiewicz-Szykuły; Lubelski Wojewódzki Konserwator w Lublinie. – Lublin : Wojewódzki Oddział Służby Ochrony Zabytków, 2000. – 105 s. : il. (w tym kolor.), mapy ; 22x22 cm. – (Skarby przeszłości ; 2). – ISBN 83-85869-14-3

2. Badania archeologiczne : o początkach i historii Chełma / red. Ewa Banasiewicz-Szykuła; Lubelski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Lublinie. – Lublin : Wojewódzki Oddział Służby Ochrony Zabytków, 2002. – 126 s., [1] k. tabl. złoż. : il. (w tym kolor), mapy ; 22x22 cm. – Bibliogr. s. 19-126, bibliogr. przy pracach. – ISBN 83-918084-0-8

3. BALCER Bogdan : Z pradziejów Roztocza : na ziemi zamojskiej / Bogdan Balcer, Jan Machnik, Jan Sitek ; z aneksami Wiesława Komana, Henryka Maruszczaka i Krystyny Bałagi. – Kraków : Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk. Oddział, 2002. – 230 s., [3] k. tabl. złoż., [6] s. tabl. kolor. : il., mapy ; 31 cm. – Bibliogr. – Streszcz ang. – ISBN 83-908823-6-1

4. BARUŚ Marian : Powiat hrubieszowski : szkic monograficzny / Marian Baruś. – Hrubieszów : Towarzystwo Regionalne Hrubieszowskie, 1999; Lublin : „Poli hymnia”, 1999. – 145 s. : il., faks., 1 portr., tab. ; 20 cm. – (Biblioteka Towarzystwa Regionalnego Hrubieszowskiego; t. 29). – ISBN 83-907578-4-2

5. BUCZEK Tomasz : Ziemia lubelska : skarby przyrody i kultury = The Lublin Region : a treasury of nature and culture / [aut. tekstów Tomasz Buczek, Marta Denys ; koncepcja albumu, wybór zdjęć Waldemar Żelazny ; aut. zdjęć Lucjan Demidowski i Czesław Herda et al. – Lublin : Lubelski Dom Książki : Starostwo Powiatowe, 2002. – 127, [1] s. : il. (gł. kolor.) ; 31 cm. – Tekst równol. pol., ang., niem. – ISBN 83-916515-1-7

6. Bibliografia Lubelszczyzny : 1998-1999 / [oprac. zespół Zdzisław Bieliń et al. ; pod red. Bożeny Lech-Jabłońskiej ; Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie. – Lublin : WBP, 2002. – 510, [1] s. ; 24 cm. – Indeksy. – ISBN 83-86361-35-2

7. BILIŃSKA Agnieszka : Polska – zaproszenia do podróży = Poland- invitation for a journey / Agnieszka i Włodek Bilińscy; tekst Ryszard Bryzek. – Katowice : „Videograf II”, 2002. – 164, [2] s. : il. kolor. ; 29 cm. – Tekst równol. pol., ang., niem. – ISBN 83-7183-230-3

8. BURY Marian : U źródeł i brzegów Szyszły : (rzecz o Chodywańcach, Jarczowie, Jurowe) / Marian Bury. – Tomaszów Lubelski : Tomaszowskie Towarzystwo Regionalne, 2001. – 78 s. ; 21 cm
9. CABAJ Jerzy : Zamość i Roztocze / Jerzy Cabaj, Zdzisław Kazimierczuk. – Zamość : „Fotpress”, 2001. – 145 s. : il., faks., fot., mapy ; 21 cm. – (Piękno Ziemi Naszej). – ISBN 83-914455-1-8
10. Chełm / tł. Marcin Choma ; fot. Ryszard Karczmarski, Karol Dromlewski, Grzegorz Zabłocki. – Chełm : Urząd Miasta, [2000]. – 28 s. : il. kolor. ; 24 x 22 cm. – Tekst równol. ang. – ISBN 83-911982-0-0
11. Chełm i okolice / teksty Tomasz Buczek, Jan Lewandowski, Konstanty Pożogo ; zdjęcia Karol Dromlewski. – Lublin : „Idea Media”, 1999. – 63, [1] s. : il. kolor., mapy ; 28 cm. – ISBN- 83-907341-6-8
12. CZUBARA Krzysztof, Cabaj Jerzy : Zamość : krótki przewodnik po zabytkach i miejscach niezwykłych / tekst Krzysztof Czubara, fot. Jerzy Cabaj ; Zamojski Ośrodek Informacji Turystycznej, Urząd Miasta Zamość, Wydział Promocji Kultury i Spraw Społecznych Zamość : Wydaw. „Fotpress”, 2003. – 30, [2] s. : fot., mapa ; 21 cm. – ISBN 83-914455-2-6
13. Euroregion Bug. Cz. 1 / red. nac. Wiktor Turowski, Mariusz Redmann ; oprac. map Waldemar Rudnicki. – Lublin : Sigma Media, 2002. – 86 s. : mapy, wykr. ; 30 cm
14. GRUSZKA Andrzej : Starostowie chełmscy w epoce jagiellońskiej / Andrzej Gruszka. – Chełm : Chełmska Biblioteka Publiczna, 2002. – 57 s. : il. (w tym kolor.) ; 21 cm. – ISBN 83-905303-9-2
15. GRZYBOWSKI Stanisław : Trzynaście miast czyli Antynomie kultury europejskiej / Stanisław Grzybowski. – Wrocław : Zakład Narodowy im. „Ossolińskich, cop. 2000. – 216 s. 167-177 : Zamość ; 21 cm. – (Zrozumieć Europę). – Indeksy. – ISBN 83-04-04502-8
16. HUSS Ryszard : Garnizon zamojski wczoraj i dziś : (1618-1998) / Ryszard Huss”. – Zamość : Atut, 2003. – 304 s. : fot., mapy ; 21 cm. – Bibliogr. s. 275-279. – Indeks. – ISBN- 83-915856-8-9
17. KACZOR Stanisław : O powstaniu i trzech latach działalności „Wszechnicy Roztoczańskiej” / Stanisław Kaczor; Starostwo Powiatu Zamojskiego, Stowarzyszenia „Wszechnica Roztoczańska”. – Zamość ; Radom : Wydaw. i Zakład

Poligrafii Instytutu Technologii Eksploatacji, 2002. – 171 s. : il. ; 24 cm. – Streszcz. w jęz. ang., niem., ros. – ISBN- 83-7204-255-1

18. KAJTEL Henryk : Hitlerowski obóz przesiedleńczy w Zamościu: UWZ Lager Zamość. – Biłgoraj : Zarząd Stowarzyszenia Dzieci Zamojszczyzny, 2003. – 130 s. : fot. ; 21 cm. – ISBN83-919230-2

19. KAWAŁKO Danuta : Pięć lat dla edukacji i regionu : Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Zamościu / oprac. i red. Danuta Kawałko, Bogdan Kawałko. – Zamość : WSZiA. Centrum Badawczo-Szkoleniowe, 2002. – 323 s. : il. kolor. ; 23 cm. – ISBN 83-88367-50-1

20. KAWAŁKO Danuta : Wpływ lwowskiego ośrodka artystycznego na sztukę regionu zamojskiego. – Zamość : Centrum Badawczo Szkoleniowe WSZiA, 2000. – 96 s. : il. kolor., mapa ; 24 cm. – (Warsztaty Akademickie / Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Zamościu; nr 3). – ISBN 83-88367-14-5

21. KOŚCIŃSKI Mieczysław : Znani i nieznan: szkice z przeszłości Krasnobrodu / Mieczysław Kościński. – Lublin : „Polihymnia”, 2002. – 181 s., [2] k. tabl. : il. (w tym kolor.), mapy ; 21 cm. – Bibliogr. – ISBN 83-7270-122-9

22. KOWALCZUK Krzysztof : Ścieżka przyrodniczo - historyczno-dydaktyczna wokół Krasnobrodu : (przewodnik dydaktyczny) / Krzysztof Kowalczuk, Małgorzata Ciuryło ; fot. Krzysztof Kowalczuk, Leon Sapko; Roztockański Park Narodowy. – Krasnobród : Urząd Miasta i Gminy: przy pomocy WFOŚiGW w Lublinie, 2001. – 23 s. : fot., rys. ; 21 cm. – Bibliogr. s. 24. – ISBN 98-729-03-3

23. KOZACZKA Marian : Ordynacja Zamojska 1919-1945 / Marian Kozaczka ; Komitet Badań Naukowych i Urząd Miejski w Zamościu. – Lublin : „Norbertinum”, 2003 – 196 s., [6] s. tabl. kolor. : il. ; 23 cm. – Bibliogr. – Indeks. – Streszcz. ang., niem. – ISBN 83-7222-147-2

24. KOZACZKA Marian : Poczet ordynatów Zamojskich / Marian Kozaczka). – Warszawa ; Tarnów : Zakłady Graficzne „Drukarz”, 2002. – 132 s. : il. kolor. ; 24 cm. – Bibliogr. s. 161-165. – ISBN 83-913241-6-8

25. KWIATEK Jerzy : Polska : urokliwy świat małych miasteczek / Jerzy Kwiatek. – Warszawa: „Sport i Turystyka” : „Muza”, 2002. – 511,[1] s. : il. (gł. kolor.), mapy kolor. ; 19 cm. – Bibliogr. – Indeks. – ISBN 83-7200-965-1 („Muza”)

26. KWIEK Andrzej : Sportowe asy Lubelszczyzny / [Andrzej Kwiek, Maciej Niedźwiecki]. – Lublin : „Multico”, cop. 2000. – 312 s. : il. ; 21 cm. – ISBN 83-8660-538-8
27. LESZCZYŃSKI Mariusz : Święci i błogosławieni oraz kapłani zamęczeni w latach 1939-1945 na Ziemi Zamojsko-Lubaczowskiej / Mariusz Leszczyński. – Zamość : Kuria Diecezjalna, 2002. – 148 s. : fot. ; 21 cm. – ISBN 83-915288-3-9
28. Mała ojczyzna – Łukowa : pieśni korzeni / pod red. Wiesławy Kubów; wybór pieśni oraz zapis melodii i tekstów Marian Chyżyński. – Lublin : „Polihymnia”, 2000. – 252 s. : il. ; 21 cm. – ISBN 837270-044-3
29. MICHALUK Tadeusz : Z przeszłości i terażniejszości Zawalowa. – Warszawa : nakł. autora, 2003. – 111 s. : il., 2 mapy ; 21 cm. – ISBN 83-919274-0-7
30. NOWAK Joanna: Władysław Zamoyski: o sprawę polską w Europie (1848-1868) / Joanna Nowak. – Poznań : Wydaw. Poznańskie, 2002. – 392 s. : il. ; 24 cm. – Bibliogr. – Indeks. – Streszcz. fr. – ISBN 83-7177-190-8
31. PAZURA Wiesława : Katalog czasopism niezależnych w zbiorach Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie 1976-1990 / Wiesława Pazura ; WBP w Lublinie. – Lublin : WBP: Wydaw. UMCS, 2002. – 103 s. ; 24 cm. – Indeks. – ISBN 83-227-1982-5
32. Pięć wieków poezji o Lublinie: antologia / wstęp, wybór i oprac. Waldemar Michalski ; il. Artur Popek. – Lublin : Związek Literatów Polskich. Oddział, 2002. – 372 s. : il. ; 21 cm. – (Biblioteka Pisarzy Lubelszczyzny). – ISBN 83-86660-64-4
33. Piękno nieposkromione / wybór Marian J. Kawalko, Longin J. Okoń, Stanisław Popek. – Lublin : Związek Literatów Polskich : „Multico”, 2000. – 176 s. ; 21 cm. – (Biblioteka Pisarzy Lubelszczyzny). – ISBN 83-86660-39-5 („Multico”)
34. Podania i legendy Lublina / wybór oprac. i wstęp Adam Wójcikowski, Włodzimierz Wójcikowski. – Lublin : Towarzystwo Miłośników Lublina: „Multico”, 2001. – 86,[1]s. : il. ; 20 cm. – ISBN 83-86660-59-7 („Multico”)
35. Powiat zamojski / Starostwo Powiatowe w Zamościu; tł. z ang. Joanna Górzyńska ; fot. Andrzej Jurkowski, Zbigniew Derlak, Tadeusz Adamczuk. – Bydgoszcz : „Renoma Bis”, 2002. – 38 s. : il. ; 30 cm

36. PRUSICKA-KOŁCON Ewa : Gmina Sitno: historia i zabytki / Ewa Prusicka-Kołcon ; Regionalny Ośrodek Studentów i Ochrony Środowiska Kulturowego w Lublinie ; Wojewódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Lublinie z/s w Końskowoli. Oddział w Sitnie; Urząd Gminy w Sitnie. – Zamość : cop. Ewa Prusicka-Kołcon, 2002. – 159 s. : fot. (w tym kolor.), mapy ; 21 cm. – Bibliogr. 122-128. – ISBN 83-908945-1-8

37. PRZYBYSZ Alfred : Stary Hrubieszów w rysunku i grafice / Alfred Przybysz; oprac. Donat Niewiadomski. – Hrubieszów : Towarzystwo Regionalne Hrubieszowskie, 2000. – 70 s. : il., faks. ; 20x24 cm. – (Biblioteka Towarzystwa Regionalnego Hrubieszowskiego; 33). – ISBN 83-907578-5-0

38. Raport o stanie środowiska województwa lubelskiego w 2002 roku / [red. Joanna Bańkowska-Królikowska, Elżbieta Piebiak] ; Inspekcja Ochrony Środowiska. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Lublinie. Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie. – Lublin : Biblioteka Monitoringu Środowiska, 2003. – 256,[1] s. : il., mapy kolor. ; 30 cm. – (Biblioteka Monitoringu Środowiska). – Bibliogr. – ISBN 83-7217-199-8

39. Rocznik Białkopodlaski / Miejska Biblioteka Publiczna w Białej Podlaskiej [kol. red. Henryk Mierzwiński, red. tomu Jerzy Flisiński]. – T. 10 (2002). – Biała Podlaska: cop. MBP, 2002. – 337 s ; 24 cm. – Rocz. – ISSN 1230-7181

40. Rocznik Chełmski / Tadeusz Radzik (red. nac.); Chełmska Biblioteka Publiczna w Chełmie, Zarząd Okręgu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, Polskie Towarzystwo Historyczne. Oddział w Chełmie. – T. 8 (2002). – Chełm : CBP : ZO SBP : PTH, 2002. – 519 s. ; 24 cm. – Rocz. – ISSN 1425-6665

41. Rocznik Chełmski / Tadeusz Radzik (red. nac.); Chełmska Biblioteka Publiczna w Chełmie, Zarząd Okręgu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, Polskie Towarzystwo Historyczne. Oddział w Chełmie. – T. 7 (2001). – Chełm : CBP : ZO SBP : PTH, 2002. – 473 s. ; 24 cm. – Rocz. – ISSN 1425-6665

42. Rocznik Chełmski / Janusz Wrona (red. nac.); Chełmska Biblioteka Publiczna w Chełmie, Zarząd Okręgu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, Polskie Towarzystwo Historyczne. Oddział w Chełmie – T. 6 (2000). – Chełm : CBP : ZO SBP : PTH, 2000. – 261 s. ; 24 cm. – Rocz. – ISSN 1425-6665

43. Rocznik Statystyczny Województwa Lubelskiego / Urząd Statystyczny

w Lublinie; zesp. red. przewodn. Kazimierz Tucki. – R. 27 (2002). – Lublin : US w Lublinie, 2002. – 446 s. ; 24 cm. – Rocz. – ISSN 0485-3210

44. Roztoczańskie spotkania : wykłady otwarte w Ośrodku Edukacyjno-Muzealnym Roztoczańskiego Parku Narodowego. T. 3, (2000-2001) / [red. Alina Anasiewicz, Bogusław Chmiel] ; Roztoczański Park Narodowy. – Zwierzyniec : RPN, 2002. – 334 s. : il., mapy, tab. ; 24 cm. – Bibliogr. przy rozdz. – ISBN 83-908663-9-0 (t. 3)

45. Rzymskie dzieje kotliny Hrubieszowskiej : praca zbiorowa / pod red. Andrzeja Kokowskiego ; Lubelski Wojewódzki Konserwator Zabytków. – Lublin : „El-Press”, 2001. – 84 s., [1] k. tabl. złoż. luz. : il. (w tym kolor.), mapy ; 22x22 cm. – (Skarby z Przeszłości; 3). – Bibliogr. – ISBN 83-86869-19-4

46. SITKOWSKI Władysław : Świat się wywraca / Władysław Sitkowski ; wybór i oprac. Donat Niewiadomski. – Zamość : [Władysław Sitkowski], 2003. – 94 s. ; 21 cm. – ISBN 83-905703-4-3

47. SŁONOPAS Paweł : Tak chciałbym Panie. T 2 / Paweł Słonopas. – Guciów, 2002. – 25 s. ; 21 cm

48. SMALEJ Henryk : Zbrodnie ukraińskie na terenie gminy Moniatycze pow. Hrubieszów w l. 1939-1944 / Henryk Smalej”. – Zamość : nakł. autora, , 2003. – 150 s. : fot. ; 21 cm. – Bibliogr. s. 133-138. – Indeksy. – ISBN- 83-919404-0-3

49. Sochy dawniej i dziś / zebrał, oprac. i wstępem opatrzył Władysław Sitkowski. – Zwierzyniec : Towarzystwo Miłośników Zwierzynca, 1999. – 96 s. : il. ; 21 cm. – Bibliogr. – ISBN 83-905703-5-1

50. 100 najpiękniejszych miejsc i obiektów na Lubelszczyźnie / aut. zdjęć Adam Chlebiński et al. ; koncepcja albumu, wybór zdjęć Waldemar Żelazny ; współpr. Ewa Stasiak. – Lublin : Lubelski Klub Książki, 2003. – 100, [2] s. : il. kolor., mapa kolor. ; 26 cm. – Tekst równol. pol., ang. – ISBN 83-916515-2-5

51. Strofy sercem pisane: antologia poezji chełmskiej / wybór, wstęp, oprac. Zbigniew Okoń. – Lublin : Związek Literatów Polskich. Oddział w Lublinie, 2000. – 411 s. : il. ; 21 cm. – (Biblioteka Pisarzy Lubelszczyzny). – ISBN 83-905303-5-X

52. Sylwetki twórców Muzeum Zamojskiego / [red. Piotr Kondraciuk, Andrzej Urbański; Muzeum Zamojskie w Zamościu; Zamojskie Towarzystwo Przyjaciół

Nauk. – Zamość : MZ : ZTPN, 2001. – 60 s. : il. ; 30 cm. – ISBN 83-915267-1-2 (MZ)

53. Szkice z dziejów „Sokoła” w południowej i wschodniej Polsce: praca zbiorowa / pod red. Andrzeja Nowakowskiego. – Wadowice : „Grafikon”, 2002. – 67 s. ; 21 cm. – ISBN 83-88744-76-3

54. Ścieżka przyrodniczo – dydaktyczna „Nad Tanwią”: przewodnik / oprac. Mirosława Kornat, Krzysztof Próchnicki, Janusz Krukowski, Piotr Duda ; Nadleśnictwo Józefów. – Zamość : Zespół Zamojskich Parków Krajobrazowych, 1998. – 15 s. : il. ; 21 cm

55. ŚLIWINA Wanda Jagienka : Legendy i opowiadania lubelskie / Wanda Jagienka Śliwina; wstęp i oprac. Grzegorz Wójcikowski, Włodzimierz Wójcikowski. – Lublin : „Multico”, 2000. – 77,[3] s. : fot. ; 20 cm. – ISBN 83-86660-42-2

56. ŚRUTWA Jan: Oddani Bogurodzicy: wybrane pisma, przemówienia i wywiady z lat 1992-1996 / Jan Śrutwa. – Zamość : Kuria Diecezjalna, 2000. – 411 s., [32] s. tabl. kolor. : il. ; 21 cm

57. Wiadomości Konserwatorskie Województwa Lubelskiego / [zespół red. Halina Landecka-przewodn.]. – Lublin : Oddział Wojewódzkiej Służby Ochrony Zabytków w Lublinie, 2002. – 268 s. ; 24 cm. – Rocz. – ISSN1642-7130

58. WIERZCHOWIAK Zygmunt : Humoreski zamojskie / Zygmunt Wierzchowiak. – Zamość : nakł. autora, 2003. – 23 s. : rys. ; 23 cm

59. WIERZCHOWIAK Zygmunt : Humoreski zamojskie. Cz. 2 / Zygmunt Wierzchowiak. – Zamość : nakł. autora, 2003. – 23 s. : rys. ; 23 cm

60. WNUK Andrzej : XXV [Dwadzieścia pięć] lat Klubu Sportowego „Agros” w Zamościu 1976-2001 / aut. Andrzej Wnuk, Mariusz Giezek, Janusz Kawałko; red. Marek Jawor. – Zamość : „Atut”: KS „Agros”, 2001.– 30,[10] s. : fot., portr. ; 24 cm. – ISBN 83-915056-0-3

61. WOJEWÓDZTWO zamojskie : mapa gospodarcza / red. Stanisław Jadczak, Grzegorz Jaworski. – Warszawa : Wojskowe Zakłady Kartograficzne.– Lublin : Expres Press, 1997 : mapa kolor. ; 64x85 cm. – ISBN 83-86350-50-4

62. WOJDA Anna : Komarów : ocalić od zapomnienia / Anna Wojda, Beata Biszczyńska ; współpr. Iwona Pełypyszyn. – Komarów : Urząd Gminy Komarów Osada: SOKiS, 2003. – 22 s., [64] s. tabl. : fot. ; 31 cm. – Bibliogr. – ISBN-83-919199-0-0

63. Wybrane dane o powiatach i gminach województwa lubelskiego w 2001 r. / red. Kazimierz Tucki] ; Urząd Statystyczny w Lublinie. – Lublin : Urząd Statystyczny w Lublinie, 2003. – 476 s. ; 29 cm. – ISBN-83-87762-24-5

64. Z dziejów ruchu literackiego na Lubelszczyźnie : szkice i wspomnienia / [zebrał i] oprac. Stanisław A. Łukowski. – Lublin : Związek Literatów Polskich. Oddział Krajowa Agencja Wydawnicza, 1998. – 270, [2] s., [16] s. tabl. : faks., fot., portr. ; 21 cm. – ISBN 83-87030-55-4 (KAW)

65. Zamojskie Studia i Materiały / red. nac. Władysław Cwik; Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Zamościu. – R. 4, z. 1 (2002). – Zamość : Centrum Badawczo-Szkoleniowe WSZiA, 2002. – 283 s. ; 24 cm. – ISSN 1507-9090

66. ZAMOYSKI Adam : Własną drogą : osobliwe dzieje Polaków i ich kultury / Adam Zamoyski; przekł. Aleksandra Zgorzelska. – Kraków : „Znak”, 2002. – 425, [3] s., [32] s. tabl. kolor. : il., mapy ; 25 cm. – ISBN 83-240-1162-X

67. Zamość : plany miast / red. Krystyna Zalewska ; oprac. na podstawie mater. Wojewódzkiego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Zamościu, Biłgoraju, Hrubieszowie, Tomaszowie Lub. oraz Wydziału Wojewódzkiego Kultury Sportu i Turystyki Urzędu Wojewódzkiego w Zamościu. – Lublin : „Magic”, cop. 2001. – 12 s., 21 s. k. map. ; 21 cm. – ISBN 83-907297-1-7

68. ZIELIŃSKA Anna: Zarys dziejów Gródka nad Bugiem / Anna Zielińska. – Siedlce : Wydaw. Akademii Podlaskiej, 2002. – 173 s. : il. ; 21 cm. – ISBN 83-7051-197-X

Grażyna Markiewicz

Edukacja europejska

Zestawienie bibliograficzne w wyborze za lata 1997 – 2002

1. A Europa wciąż przed nami / Kazimierz A. Sroka // Nowe w Szkole. – 2000/2001, nr 10, s. 6–10
2. Biblioteki w edukacji europejskiej (na przykładzie Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Opolu) / Mirosława Grabowska, Bożena Ratajczak // Poradnik Bibliotekarza. – 2001, nr 5, s. 8–11
3. Bez kompleksów // Gazeta Szkolna. – 2002, nr 18, s. 11
4. Bliżej Unii Europejskiej // Dyrektor Szkoły. – 2003, nr 1, s. 27–29
5. Informacje z Centrum Informacji Europejskiej – edukacja, kształcenie, młodzież do Europy ...przez kuchnię / Krzysztof Zajdel // Nowe w Szkole. – 2000/2001, nr 10, s. 29
6. Dom służy młodzieży / Jarosław Kapsa // Dyrektor Szkoły. – 2002, nr 6, s. 23–25
7. Działanie teatralne drogą ku rozpoznaniu wspólnoty europejskiej / Iwo Scelina // Dyrektor Szkoły. – 2002, nr 6, s. 17–18
8. Dzień Europejski – apel / Kinga Apollo // Wszystko dla Szkoły. – 2002, nr 12, s. 12
9. Edukacja droga do europejskiego obywatelstwa /Dariusz Koclejdą // Wiadomości Historyczne. – 2001, nr 1, s. 13–17
10. Edukacja europejska /Grażyna Klik // Nowa Szkoła. – 1999, nr 10, s. 21–23
11. Edukacja europejska – metodami aktywizującymi / Grażyna Soroka, Urszula Ogonowska // Nowe w Szkole. – 2002, nr 7 – 8; dodatek : Co głowa – to pomysł, s. I–III
12. Edukacja europejska na co dzień w naszej szkole /Lidia Brodowicz // Dyrektor Szkoły. – 2002, nr 6, 21–23
13. Edukacja europejska w działalności ODN w Koninie // Konspekt. – 2001, nr 2, s. 53–54
14. Edukacja europejska w VIII LO w Bydgoszczy / Aldona Sobień, Maria Ciemińska // Kierowanie Szkołą. – 2000, nr 1, s. 6–8
15. Edukacja europejska w polskiej szkole – program autorski / Grażyna Jaźwińska // Wychowanie Techniczne w Szkole. – 1999, nr 4, s. 18–20
16. Edukacja europejska w szkole / Katarzyna Zakroczyńska // Problemy Opiekuńczo – Wychowawcze. – 2000, nr 2, s. 7–9
17. Edukacja europejska w szkole / Renata Tomczyk // Życie Szkoły. – 2002, nr 3, s. 156–157

18. Edukacja europejska w zreformowanej szkole : praca zbiorowa / pod red. Stefana Bednarka. – Wrocław : DTSK Silesia, 2000. – 383 s.
19. Edycja szósta : ekologia / Maria Śledzińska // *Gazeta Szkolna*. – 2001, nr 51, s. 14
20. Ekologiczny pociąg do UE / Aldona Ochmańska // *Nowe w Szkole*. – 2001/2002, nr 4, s. 19
21. Europa bliżej nas / Alicja Pawłowska // *Nowe w Szkole*. – 2002, nr 6, s. 10–11
22. Europa czy Ameryka? / Janusz Ziarnik // *Nowe w Szkole*. – 2000/2001, nr 10, s. 28
23. Europa naszym domem – o działalności Szkolnego Klubu Europejskiego / Grażyna Klemba // *Biblioteka w Szkole*. – 2002, nr 2, s. 11
24. Europa w ławce szkolnej / Alina Chmielowska // *Dyrektor Szkoły*. – 2002, nr 6, s. 19–20
25. Europa w szkole / Jolanta Ogińska // *Nowe w Szkole*. – 2002, nr 6, s. 14–15
26. Europejska ścieżka edukacyjna. Wybór literatury dla nauczycieli / Hallina Lewsza // *Wszystko dla Szkoły*. – 2001, nr 1, s. 23–25
27. Europejskie spotkania w sieci / Waldemar Siedlik, Danuta Pecyna // *Nowe w Szkole*. – 2002, nr 6 ; dodatek : *Kierowanie Szkołą*, nr 6, s. 6
28. Euroregion Nysa / Marian Iwanek // *Nowe w Szkole*. – 2000/2001, nr 10, s. 11–14
29. Forum Młoda Europa. Edukacja europejska przez Internet : praca zbiorowa / pod. red. Marioli Iwanowskiej. – Warszawa : Komitet Integracji Europejskiej, 1997. – 63 s.
30. Forum Młoda Europa – Kluby Europejskie : (Warszawa 21 kwietnia 1995 r.) / Urząd Rady Ministrów. Pełnomocnik Rządu ds. Integracji Europejskiej oraz Pomocy Zagranicznej. – Warszawa : („Haritage”) na zlec. PR ds. IE-PZ, 1997. – 142 s.
31. Jak dobrze mieć sąsiada / Joanna Nowicka // *Nowe w Szkole*, - 2002, nr 6 ; dodatek : *Kierowanie Szkołą*, nr 6, s. 7–8
32. Jak planować edukację europejską w szkole? / Iwona Wal // *Nowe w Szkole*, - 2002, nr 6; dodatek : *Kierowanie Szkołą*, nr 6, s. 1–2
33. Jaka jesteś Wspólnota? / Agata Bogusz // *Ekoświat*, - 2001, nr 5, s. 35
34. Konspekt lekcji powtórzeniowej w gimnazjum „Korzenie cywilizacji europejskiej” / Piotr Kardys // *Wiadomości Historyczne*. – 2002, nr 1, s. 43–46
35. Klub europejski w szkole / Renata Zielińska // *Nowe w Szkole*. – 2001/2002, nr 2, 13–15
36. Konkurs europejski / Bogusław Barszczewski // *Nowe w Szkole*. – 2000/2001, nr 10, s. 15–16
37. Konspekt zajęć Dnia Europejskiego w szkole podstawowej (Klasy IV–VI) / Kinga Apollo // *Wszystko dla Szkoły*. – 2002, nr 12, s. 8

38. Kultura w edukacji europejskiej – inspiracje chrześcijańskie / Stanisław Chrobak // Wychowanie na co Dzień. – 2001, nr 3, s. 10–12
39. Magiczna podróż do Paryża / Joanna Grącka // Gazeta Szkolna. – 2001, nr 25, s. 15
40. Metoda projektów w edukacji europejskiej / Beata Slipko // Nowe w Szkole. – 2000/2001, nr 10, s. 13–14
41. Młodzi negocjatorzy / Dorota Sobala // Dyrektor Szkoły, - 2002, nr 6, s. 25–26
42. Nasz Klub / Agnieszka Gola // Nowe w Szkole. – 2000/2001, nr 10, s. 12–13
43. Nasz program „Jestem Europejczykiem” / Barbara Jadczyk, Barbara Mazur, Maria Czubowska // Nowe w Szkole. – 2002, nr 6, dodatek : Co głowa – to pomysł, s. III–IV
44. Nauczyciel o edukacji europejskiej / Beata Tomaszewska // Nowe w Szkole. – 2000/2001, nr 10, s. 2–3
45. Negocjacje europejskie w szkole / Maria Jadczyk // Nowe w Szkole. – 2002, nr 6, dodatek : Co głowa – to pomysł, s. I–III
46. O naszej pracy w Internecie / Magdalena Prusik // Nowe w Szkole. – 2000/2001, nr 10, s. 8–9
47. O Unii niekonwencjonalnie / Teresa Kosmala-Gąsior, Mieczysława Szymańska // Nowe w Szkole. – 2000/2001, nr 10, s. 6–7
48. Obraz zjednoczonej Europy w świadomości młodzieży / Agnieszka Cybal-Michalska // Wychowanie na co Dzień. – 2001, nr 6, s. 6–9
49. Polskie szkoły a zjednoczenie Europy : seminarium naukowe dla dyrektorów i nauczycieli // Dyrektor Szkoły. – 2002, nr 1, s. 30
50. Powszechny program edukacji europejskiej w naszej szkole / Iwona Wal // Nowa szkoła. – 1999, nr 3, s. 19–22
51. Problem roku...2003 / Danuta Elsner // Dyrektor Szkoły. – 2000, nr 1, s. 5–6
Propozycja programu i sposobu doskonalenia się przed przystąpieniem do UE
52. Program nauczania edukacji europejskiej dla gimnazjum (na podstawie treści programowych ścieżki edukacyjnej) / Barbara Jarosławska // Wszystko dla Szkoły. – 2001, nr 9, s. 2–4
53. Projekt : Euro – Gimnazjada / Ewa Kamińska // Geografia w Szkole. – 2001, nr 4, s. 240–241
54. Przepis na Klub Europejski / Małgorzata Zielińska // Gazeta Szkolna. – 2001, nr 40, s. 14
55. Razem w Europie – innowacja pedagogiczna w zakresie edukacji europejskiej / Blanka Cichoń, Zdzisława Pinkosz // Geografia w Szkole. – 2002, nr 3, s. 136–148
56. Realizacja ścieżki edukacja europejska w Publicznym Gimnazjum w Golinie / Bogumiła Staszak // Edukacja Medialna. – 2001, nr 2, s. 19–21

57. Scenariusz prezentacji Hiszpanii w ramach edukacji europejskiej / Barbara Woźniak // Wszystko dla Szkoły. – 2002, nr 12, s. 11–12
58. Szkolne Kluby Europejskie / Halina Lewsza // Wszystko dla Szkoły. – 2002, nr 12, s. 5–6
59. Szkolne prezentacje europejskie – Francja / Ewa Bosacka // Wszystko dla Szkoły. – 2002, nr 12, s. 9–11
60. Ścieżka do Europy / Elżbieta Mach // Gimnazjum. – 2000, nr 7, s. 69 – 75
61. Tacy jak my / Alicja Pawłowska // Nowe w Szkole. – 2000/2001, nr 10, s. 10–11
62. „Trójka wędruje po Europie” : projekt edukacyjny dla klasy VI / Grażyna Paulus, Wanda Szymańska-Kodranc, Radosław Sobkowiak // Wszystko dla Szkoły. – 2002, nr 12, s. 6–7
63. Unia Europejska w naszych oczach / Ewa Aksamowić // Języki Obce w Szkole. – 2002, nr 5, s. 78–81
64. W drodze do zjednoczonej Europy / Urszula Chachulska-Tomaszczak // Nowe w Szkole. – 2002, nr 6, s. 10–13
65. Wałbrzych – Europa / Iwona Wal // Nowe w Szkole. – 2000/2001, nr 10, s. 17–18
66. Wizja edukacji XXI wieku inspiracją do opracowania nowych pomysłów dydaktycznych z edukacji europejskiej w gimnazjum / Maria Bartoszevska // Nowa Era w Szkole. – 2000, nr 2, s. 65–68
67. Wymiar europejski w edukacji / Ewa Oniszczyk // Nowe w Szkole. – 2002, nr 6, s. 6–7
68. Z „Euro-quizem” do Europy / Ewa Repsch // Nowe w Szkole. – 2000/2001, nr 10, s. 4–5
69. Zaniebdana edukacja / Hanna Rokita // Gazeta Szkolna, - 2002, nr 7, s. 6
70. Związki kulturowe i historyczne Polski z Francją / Krystyna Bednarczyk // Język Polski w gimnazjum. – 2002/ 2003, nr 3, s. 62–68.

Jadwiga Mańkowska
Wydział Informacyjny – Bibliograficzny
Biblioteki Pedagogicznej w Zamościu

KSIĄŻKI, KTÓRE WARTO KUPIĆ

Książki, które warto kupić do biblioteki

Bakuła Hanna: Idiotka. - Warszawa: „Świat Książki”, 2003

W samolocie do Nowego Jorku, unoszącym polskich emigrantów, spotykają się dwie kobiety: nieznaną z imienia narratorka i młoda malarka Molly. Ich losy w dziwny sposób splata spirala czasu. Starsza posiada większą wiedzę o życiu, na temat tego co może czekać Molly w wymarzonej Nowym Jorku. Molly z głową pełną marzeń wyrusza do nowego świata. Tymczasem po przyjeździe nie układa się tak jak planowała: rzekomo solidny przyjaciel Lolo nie odbierze jej z lotniska, nowojorskie lokum okaże się slumsem w murzyńskiej dzielnicy, a klepiąca biedę przyjaciółka oskubie ją z pieniędzy. Emigracyjny los nabierze jasnych barw, gdy na horyzoncie pojawi się karateka - wielka miłość, czy po-myłka?

Canham Marsha: Żelazna Róża. - Warszawa: „Amber”, 2003

Wysłannik króla Anglii przybywa na Karaiby z tajną misją. Ma nakłonić angielskich flibustierów, by przestali atakować hiszpańskie okręty. Na jego drodze staje piękna, nieustraszona korsarka. Autorka nagradzanych, pięknych i porywających romansów historycznych zadbała kolejny raz o swojego czytelnika wprowadzając go w intrygi i przygodę.

De Grauwe Paul: Unia walutowa. Funkcjonowanie i wyzwania. - Warszawa: PWE, 2003

Autor - znawca problematyki integracyjnej - szeroko uzasadnił potrzebę utworzenia unii walutowej, przeanalizował koszty wprowadzenia wspólnej waluty oraz korzyści płynące z posiadania takiej waluty. Wiele miejsca poświęcił także Europejskiemu Systemowi Walutowemu, Europejskiemu Bankowi Centralnemu, polityce pieniężnej i fiskalnej w Eurolandzie oraz funkcjonowaniu euro i jego wpływowi na rynki finansowe.

Durka-Żydek Irena: Manhattan. - Łódź: Irena Durka-Żydek, 2003

Książka „Manhattan” to współczesna powieść polska, traktuje o miłości, życiu, poznawaniu świata i trudach wyboru. Autentyczne problemy bohaterów budzą w czytelnikach uczucia i emocje, pomagają zrozumieć otaczający nas świat. Polecić należy również inne książki autorki zgłębiające psychikę ludzką: „Spragnieni miłości”, „Goguś”, „Wygrać życie”.

Gospodarka Polski przed wejściem do Unii Europejskiej. - Warszawa: PWE, 2003

Długoterminowe skutki wejścia Polski do Unii Europejskiej z pewnością będą korzystne. Najważniejsza jest zatem odpowiedź na pytanie, jakie problemy stoją przed naszą polityką gospodarczą w okresie bezpośrednio przedstawiającym wejście Polski do Unii Europejskiej. Taką odpowiedź spróbowali dać autorzy niniejszej książki Jan Lipiński i Andrzej Sławiński.

Gretkowska Manuela, Pietucha Piotr: Sceny z życia pozamałżeńskiego. - Warszawa: WAB, 2003

Na książkę składają się dwa opowiadania „Belladonna”. „Sami dla siebie” traktujące o namiętności, miłości, obsesji. Flirty i romanse są dla bohaterów „Scen z życia...” ucieczką od codzienności. Miłosne uniesienia stają się bazą do analizy własnego wnętrza.

Grochola Katarzyna: Upoważnienie do szczęścia. - Warszawa: „Prószyński i Sk-a”, 2003

„Uprzątnij koło siebie. Zobacz, co jest ważne. Czego naprawdę chcesz” - mówi jedna z bohaterek z tomu opowiadań „Upoważnienie do szczęścia”. Autorka w doskonały sposób przypomina czytelnikowi o tym, co jest najważniejsze w życiu oraz że nie potrzebujesz niczyjego upoważnienia do szczęścia. Ale nawet kiedy to szczęście staje na progu naszego domu, nie zawsze potrafimy je dostrzec. Bo akurat zajmuje nas coś innego ogromnie ważnego - jakaś kariera, jakieś ambicje, walka o niespełnioną miłość. Czasem zapominamy, co w życiu jest naprawdę ważne, o czym przypomina nam Katarzyna Grochola.

Hart Josephine: Zakrepiły dzień. - Poznań: Zysk i Sk-ka, 2003

Bohatarka tej książki jest artystką i nauczycielką. Jej życie składa się z prostych codziennych rytuałów. Aż pewnego dnia nagle wizja twarzy mężczyzny odciska się na jej duszy ze zmysłową, hipnotyczną siłą. Od tej chwili wszystko się zmienia. Jest to znakomicie napisana, wstrząsająca powieść o młodej kobiecie żyjącej na przełomie stuleci, która zarówno w sztuce jak i w życiu przekracza wszelkie granice. Najśmielszy i najbardziej przejmujący utwór Josephine Hart wciąga czytelnika w mroczną czeluść ludzkiej duszy.

Jackson Lisa: Chłód serca. - Warszawa: „Amber”, 2003

Z serii „Wszystko dla pań” wydawnictwa „Amber” ukazała się kolejna powieść Lisy Jackson "Chłód serca". Seria brutalnych morderstw wstrząsa Nowym Orleanem. Twarz zabójcy zna tylko kobieta, która "widzi" te zbrodnie we śnie. Wspólnie z prowadzącym śledztwo policjantem musi odnaleźć mordercę, który na swój następny cel wybiera właśnie ją. Znakomity thriller psychologiczny.

Ludlum Robert: Opcja paryska. - Warszawa: "Amber", 2003

Najnowszy thriller z cyklu "Z tajnych archiwów Roberta Ludluma". Terrorysty wykradają najnowocześniejszy komputer skonstruowany przez naukowca z paryskiego Instytutu Pasteura. Teraz są w stanie przejąć kontrolę nad każdym systemem komputerowym, również sterującym raketami nuklearnymi. Tajny agent doktor Jon Smith - bohater Programu Hades i Przymierza Kasandry - rozpoczyna walkę z czasem i polityczną znową, która grozi Ameryce zglądą.

Papp Judyta: To Miłosz. - Warszawa: „Prószyński i Sk-a”, 2003

Fotograficzne wizerunki Czesława Miłosza w albumie Judyty Popp stanowią niezwykle dokument. Pobudzają naszą wyobraźnię i fascynują, przekazując część osobowości poety, nieznanego świata przeżyć drugiego człowieka. Portrety są ciepłe i niepozowane. Każdy z nich jest inny - zmieniają się kształty, kolory, nastroje. Zaskakują wyrazem twarzy, spojrzeniem, gestem. Poeta napięty. Milczący. Uśmiecha się. Złości. Wpada w zadumę.

Terakowska Dorota: Ono. – Kraków: Wydawnictwo Literackie, 2003

Bohaterką nowej książki Doroty Terakowskiej jest dziewiętnastoletnia Ewa. Dziewczyna z małego miasteczka, która marzy o porzuceniu rodzinnych stron i wyrwaniu się z nędzy. Jednocześnie jej wyobrażeniu o życiu są wyidealizowane i oderwane od rzeczywistości. Ta okazuje się nad wyraz brutalna. Ewa patrzy na świat oczyma dziecka, które ma się urodzić.

Jest to kolejny bestseller autorki, którym zczytywać się będzie kilka pokoleń.

Dorota Piasecka

TO WARTO WIEDZIEĆ

Rok 2004 rokiem Witolda Gombrowicza

Uchwałę o ogłoszeniu roku 2004 rokiem Witolda Gombrowicza przyjął Sejm Rzeczypospolitej Polskiej z okazji zbliżającej się 100. rocznicy urodzin.

„Składając hołd wybitnemu artyście i biorąc pod uwagę liczne inicjatywy obywatelskie i samorządowe utrwalające Jego dokonania w świadomości polskiego społeczeństwa, Sejm Rzeczypospolitej ogłasza rok 2004 rokiem Witolda Gombrowicza” - czytamy w uchwale zgłoszonej przez sejmową Komisję Kultury i Środków Przekazu. Sejm pragnie w ten sposób „uczcić pamięć wielkiego pisarza oraz podkreślić fundamentalną rolę, jaką jego twórczość odegrała w rozwoju naszej narodowej kultury”.

Witold Gombrowicz urodził się 4 sierpnia 1904 roku we wsi Małoszyce koło Opatowa, na Ziemi Sandomierskiej, jako najmłodszy z czworga dzieci Jana i Antoniny z Kotkowskich Gombrowiczów.

Dom Gombrowiczów był typowym polskim inteligentnym domem z przełomu XIX i XX wieku. Zamożny, nowoczesny, sprzyjający postępowym postawom, filantropijny i doceniający prawa swego środowiska społecznego, przywiązany do ziemiańskiej tradycji. Kult oświaty i kultury wypełniał atmosferę małoszyckiego dworku.

W 1911 roku Gombrowiczowie przenieśli się na stałe do Warszawy, by zapewnić dzieciom wykształcenie. Ogromne mieszkanie przy ulicy Szlęzewickiej 4 stało się na ponad dwadzieścia lat domem Gombrowicza; tu powstały jego pierwsze utwory, tu została napisana „Ferdydurke”. Małoszyce stały się letnią rezydencją rodzinną, ale z biegiem czasu Witold coraz częściej wyrwał się na wieś do majątków swych braci. Ojciec nieustannie zapewniał mu środki utrzymania, nawet po swojej śmierci w 1933 roku, Witold z matką i siostrą żyli ze zgromadzonego majątku i z czynszów z pozostawionych przez pana Jana kamienic przy ul. Wspólnej i Próżnej.

W 1922 roku Witold Gombrowicz ukończył gimnazjum św. Stanisława Kostki, w pięć lat później stał się absolwentem Wydziału Prawa Uniwersytetu Warszawskiego. Wyjechał na studia filozoficzne i ekonomiczne do Paryża, po powrocie do kraju podjął aplikaturę w sądzie, ale szybko okazało się, iż prawo nie jest jego żywiołem. Zainteresowania literackie zdradzał od wczesnych lat, co najpierw objawiało się masą pochłanianych lektur i toczonymi wokół nich dyskusjami w gronie najbliższych przyjaciół. Na przełomie lat dwudziestych i trzydziestych zaczął publikować swe wypowiedzi w prasie, potem jako recenzent

związał się z „Kurierem Porannym” i przede wszystkim warszawska cyganeria artystyczna tamtych lat stała się jego środowiskiem naturalnym i żywiołem.

Debiutował w 1933 roku zbiorem opowiadań pt. „Pamiętnik z okresu dojrzewania”. Przed wojną wydał swoją pierwszą powieść „Ferdurdyrke” i dramat „Iwona, księżniczka Burgunda”.

Był bywalcem „Ziemiańskiej” i „Zodiaku” - kawiarni, w których zbierała się stołeczna bohema; tu i on miał „swój stolik”, przy którym najczęściej zasiadali najbliżsi kompani i pierwsi „wyznawcy” Gombrowicza: Stefan Otwinowski, Eryk Lipiński, Andrzej Nowicki, Janusz Minkiewicz, Zuzanna Ginczanka, Stanisław Piętaś i inni. Tu toczyła się wymiana poglądów, zażarte dyskusje, tu wykluwały się sądy, opinie i... plotki.

Witold Gombrowicz był realistą w ocenie politycznego losu Polski. Wierzył w niechybność nadciągającej wojny. W dużej mierze z tych powodów wykupił wycieczkę do odległej Argentyny. Mając za sobą 35 lat życia, dnia 1 sierpnia 1939 roku wsiadł na pokład MS „Chrobry”, by na zawsze wyjechać z kraju. W Argentynie spędził dwadzieścia cztery lata.

Pierwsze dziesięciolecie przeżyte w Buenos Aires to lata chude, na pograniczu ędzy. Wieczny brak gotówki, liche mieszkanie, i praca urzędnicza w Banco Polacco, której nie cierpiał, której rocznice porzucenia świętował potem do końca życia.

Przez większość artystycznej emigracji był uważany za „reżimowca”, ponieważ Banco Polacco był placówką „władzy ludowej”.

W Argentynie, kilku przyjaciół przetłumaczyło „Ferdurdyrke”, której hiszpańskojęzyczne wydanie ukazało się w 1947 roku. W 1953 roku w Paryżu ukazały się „Ślub” i „Trans-Atlantyk”. Pierwszy utwór - dziś grywany na scenach świata - to suma gombrowiczowskich ustaleń na temat międzyludzkich więzi i konfliktów, zaś drugi jest wymownym rozrachunkiem z tradycją narodową Polaków i ich kulturą. W latach 1965-68 ukazały się kolejno „Kosmos” i „Operetka”. W maju 1967 otrzymał Międzynarodową Nagrodę Literacką Wydawców (Prix Formentor) za powieść „Kosmos”. W dwóch powieściach - w „Pornografii” (1960) i w „Kosmosie” (1965) - rozprawił się z pułapkami młodości i erotyzmu, cały swój sarkazm „ćwiczył” na wielu płaszczyznach rozumowania, od biologicznej po historyczną. A w groteskowej „Operetce” (1966) poddał pod osąd swój własny, ekspresywnie skonstruowany komentarz wobec historii.

Wyżej wymienione tytuły w gruncie rzeczy wyczerpują literacki dorobek Witolda Gombrowicza, nie licząc całej masy publikowanych wypowiedzi, polemik, listów, drobniejszych zapisków. I nie licząc dzieła uznawanego przez wielu znawców za najwybitniejsze - „Dziennika”. Zaczął on powstawać w 1953 roku, został doprowadzony do końca w 1966 roku, był sukcesywnie drukowany na łamach paryskiego miesięcznika „Kultura”, uznawanego za najwybitniejsze emigracyjne pismo literackie, i wydany w trzech tomach w latach 1957-1966.

„Dziennik” jest pamiętnikiem i autokomentarzem, prywatnym zwierzeniem i dalszym ciągiem walk toczonych na wielu polach, wyznaniem i esejem, rozstrzygnięciem dylematów intymnych i mocowaniem się z całą Polską i jej polskością.

W drugiej połowie lat pięćdziesiątych pisarz mógł sobie pozwolić na nie-dalekie podróże i kuracje, na znośniejsze warunki życia, pomagał rodzinie w kraju, zwłaszcza matce i siostrze.

W 1963 roku Gombrowicz otrzymał roczne stypendium Fundacji Forda na pobyt w Berlinie Zachodnim. Po pobycie w Berlinie pozostał w Europie. Mieszkał w Paryżu, potem w La Messuguiere, a także w Royaumont, gdzie poznał swoją żonę – Ritę Labrosse, francuskojęzyczną Kanadyjkę z Quebecu, studentkę Sorbony. Z powodów zdrowotnych przenieśli się do Vence na południu Francji, nie opodal Nicei; pobrali się.

Obciążony dziedziczną astmą Witold Gombrowicz zmarł w Vence 25 lipca 1969 roku. I tam spoczywa.

Pod koniec życia był jednym z najśłynniejszych pisarzy światowych, uważano go za pewnego kandydata do Nagrody Nobla. Przedwczesna śmierć udaremniła to, jednak jego sława nie przestała rosnąć.

W Polsce Ludowej Gombrowicz należał do autorów wydawanych niechętnie. „Dzienniki”, uznawane przez wielu krytyków i czytelników za najwybitniejsze jego dzieło, były przez władze zakazane. Całość nieocenzurowanych utworów ukazała się dopiero w III RP. Utwory (dramaty i adaptacje prozy) Gombrowicza są często wystawiane na scenach naszych teatrów.

Halina Biniak

100. rocznica urodzin Józefa Czechowicza

W roku bieżącym obchodzimy 100. rocznicę urodzin Józefa Czechowicza, jednego z największych poetów polskich XX wieku związanych z Lublinem, którego nazwisko wymienia się obok nazwisk Leśmiana, Herberta, Różewicza i Miłosza.

Józef Czechowicz urodził się w dniu 15 marca 1903 roku w Lublinie, przy ulicy Kapucyńskiej 3. Ojciec był woźnym Banku Handlowego. Rodzice jego pochodzili z Krzczonowa i po przeniesieniu się do Lublina żyli w bardzo ciężkich warunkach materialnych. Dlatego też do 5-osobowej rodziny Czechowiczów często zaglądała bieda. Starszy brat poety, Stanisław, zmarł na gruźlicę, mając zaledwie 26 lat, siostra zaś, Kazimiera, zginęła w czasie ostatniej wojny. Ojciec zmarł w 1912 r. Po śmierci ojca jego stanowisko w Banku objęła matka. Pozwoliło to zachować mieszkanie i życie na poziomie socjalnego minimum.

Przyszły poeta od roku 1913 uczęszczał do elementarnej szkoły rosyjskiej. W r. 1915 przeniósł się do utworzonej pierwszej powszechnej szkoły polskiej - ukończył ją w czerwcu 1917 roku. W 1920 roku Czechowicz uczestniczył ochotniczo w wojnie polsko-radzieckiej. W roku 1921 otrzymał maturę Seminarium Nauczycielskiego Męskiego, uczelni która przygotowywała nauczycieli szkół ludowych, nie dając jednak prawa wstępu na studia wyższe. Po ukończeniu seminarium podjął pracę nauczyciela szkoły powszechnej w Brasławiu na Wileńszczyźnie, wkrótce przeniósł się do pobliskiej Słobódki. W latach 1923-1925 był nauczycielem we Włodzimierzu Wołyńskim, z tym, że w roku 1924/1925 był słuchaczem Wyższego Kursu Nauczycielskiego w Lublinie. W tym okresie pracował jako sekretarz redakcji „Expressu Lubelskiego”. W 1926 r. podjął pracę w lubelskiej Szkole Specjalnej dla dzieci niedorozwiniętych umysłowo, po pewnym czasie został jej kierownikiem, stanowisko to piastował do 1933 r. W roku 1928/29 ukończył Instytut Pedagogiki Specjalnej w Warszawie.

Czechowicz szybko zrezygnował z pedagogiki na rzecz literatury. Już w Słobódce powstały jego pierwsze liryki a także utwory prozą. Poeta nawiązał kontakty z literatami lubelskimi: Konradem Bielskim, Wacławem Gralewskim i - nieco później - Stanisławem Grędzińskim. Przyjaźń i współpraca poetów wydała plon w postaci czasopisma „Reflektor”. Tu właśnie w roku 1923 Czechowicz wydrukował swoją prozę poetycką pt. „Opowieść o papierowej koronie”, jak również pierwsze utwory liryczne, między innymi jeden z najlepszych wierszy pt. „Na wsi”. Lubelskie lata upłynęły Czechowiczowi pod znakiem poezji i pracy dziennikarskiej (m. in. w latach 1924-1925 redagował dodatek literacki do „Przeglądu Lubelsko-Kresowego”). Rodzinnemu miastu zawdzięcza też poeta pierwszy swój tomik pt. „Kamień”, wydany w roku 1927 nakładem Biblioteki „Reflektora”.

W tym czasie Czechowicz znany był w środowisku lubelskim i w wąskim kręgu interesujących się poezją najnowszą. Gdy w 1930 r. ukazał się tom „Dzień jak codzien” stał się identyfikowany jako jeden z aktywniejszych poetów lat dwudziestych. Roczny pobyt w Warszawie na przełomie roku 1928/1929 wykorzystał na nawiązanie kontaktów literackich, m.in. z poetami Meteora i Kwadrygi. W 1930 roku przebywał we Francji, korzystając ze stypendium Ministerstwa Oświaty i Wyznań Religijnych. Po powrocie do Lublina redagował „Kurier Lubelski” i „Dziennik Lubelski”. Działal aktywnie w powołanym w r. 1932 Związku Literatów Lubelskich.

Kiedy Czechowicz przenosił się w roku 1933 do Warszawy, był już autorem trzech tomików i nazwisko jego miało już swoje miejsce w literaturze. W Lublinie pozostała jego matka, z którą utrzymywał stały kontakt, nie mówiąc już o licznych kolegach po piórze.

Pracował w Wydziale Wydawniczym Związku Nauczycielstwa Polskiego, najpierw jako sekretarz redakcji „Głosu Nauczycielskiego”, potem jako redaktor

Przemysł i budownictwo. Wieś i rolnictwo w regionach. Środowisko przyrodnicze i jego ochrona.

Dział V Społeczeństwo - kultura społeczna (czy istnieje jeszcze inteligencja pracująca i klasa robotnicza?). Kościoł. Komunikacja społeczna, życie codzienne, system socjalny i patologie społeczne.

Dział VI Wyzwania - Spuścizna komunizmu, wolny rynek a sprawiedliwy podział dóbr. Plusy i minusy wejścia Polski do Unii Europejskiej. Pozycja międzynarodowa Polski.

Księga zawiera: 6 działów, 25 rozdziałów, 415 artykułów, w tym 57 miniartykułów wyodrębnionych graficznie, 5 180 ilustracji, w tym: 4 283 zdjęcia wybrane spośród 2 milionów, 159 rysunków satyrycznych, 118 artykułów i tytułów prasowych, wnień gazet, okładek tygodników i miesięczników, 130 plakatów, ulotek i okładek książek, 30 znaczków, kart pocztowych, kopert i stempli, 34 dokumenty, 32 medale okolicznościowe, 51 herbów miast, gmin, województw, 48 map, 115 tabel i 180 wykresów.

Materiały do Księgi przekazało: 369 autorów tekstów napisanych specjalnie dla Księgi, w tym Józefa Hannelowa z Tygodnika Powszechnego, Stefan Niesiołowski, Marek Borowski - Marszałek Sejmu, Antoni Dziadkowiak - kardiochirurg, O. Arkadiusz Nowak - kamilianin, Jan Miodek, Andrzeja Zoll - prof. prawa, ks. prof. Józef Tischner oraz 379 fotografów i 30 grafików. Swoje zasoby archiwalne udostępniło: 177 urzędów i instytucji państwowych wszystkich szczebli, kościołów różnych wyznań, wojska, policji, jednostek specjalnych, poczty, muzeów, bibliotek, instytutów i placówek naukowych, klinik i szpitali, uczelni, szkół, środków masowego przekazu (prasy, radia, telewizji), teatrów, filmotek, wydawnictw, agencji fotograficznych, reklamowych i public relations, ambasad, stowarzyszeń, związków twórczych, fundacji, przedsiębiorstw.

Księga liczy 1144 strony dużego formatu (290 x 380 mm), jest bogato ilustrowana. Oprawiona w płótno i tłoczone okładki ze złożonym grzbietem, waży aż 11 kilogramów. Formą nawiązuje do słynnego przedwojennego dzieła „Dziesięciolecie Polski Odrodzonej 1918-1928”, które było bestsellerem wydawnictwem międzywojnia.

Wyprodukowanie jednego egzemplarza książki kosztowało tysiąc złotych. Z pomocą sponsorów wydano 3000 egzemplarzy. Wszystkie trafiły do bibliotek wytypowanych przez Fundację Księgi. Na razie jest nie do kupienia w księgarni. Fundacja czyni starania o pozyskanie nowych sponsorów i dotację z budżetu, tak by mogło się ukazać drugie wydanie. Księga kosztowałaby wówczas 400 zł i można byłoby ją kupić na raty.

Na razie zapraszamy do obejrzenia jednej i drugiej Księgi w Powiatowej i Miejskiej Bibliotece Publicznej w Zamościu.

Halina Biniek

Nike 2003

Tegorocznym laureatem literackiej nagrody Nike został Jarosław Marek Rymkiewicz, poeta, dramaturg, tłumacz, krytyk i historyk literatury. Jury pod przewodnictwem prof. Marii Janion doceniło tomik jego wierszy „Zachód słońca w Milanówku”. Prof. Janion w laudacji chwaliła „świetność kompozycji” wierszy Rymkiewicza, niebanalne nawiązania do sarmackiego baroku. Podkreśliła, że stosowane przez poetę proste rymowanie nadaje tym wierszom klimat baśni, lekkość i uniwersalność ludowej pieśni.

Tom wierszy „Zachód słońca w Milanówku” Jarosława Marka Rymkiewicza, symboliczna opowieść o przydomowym ogrodzie poety, zdobył tegoroczną Nagrodę Literacką NIKE. Największą tajemnicą tych wierszy tkwi w nagłym zderzeniu „wysokiego” z „niskim” - pisał Marek Radziwon.

Dla Marii Janion, główną bohaterką „Zachodu słońca w Milanówku” jest śmierć, w której spotykają się i zrównują wszystkie występujące w tych wierszach istoty - koty, jeże, ptaki, kwiaty i poeci. Poeta przeniósł do swoich wierszy mazowiecki krajobraz Milanówka, gdzie mieszka, razem z całym pejzażem obrzeży wielkiej aglomeracji - kolejką WKD, kosztami na śmieci, zaniedbaną stacją, zdechłymi myszami. Zasadą konstrukcji tych wierszy jest zderzenie, a raczej przemieszanie wysokiego z niskim, wieczności z codziennością tak jak w wierszu „Skośny deszcz w połowie sierpnia”, gdzie poeta pisze: „Ja widzę w płocie wielką dziurę/ O tam w istnienia samym środku”.

Bohaterami wierszy Rymkiewicza są gawrony, jeże, kilka kotów, chociaż chodzi tu oczywiście o znacznie więcej niż tylko o mieszkańców ogrodu w tytułowym podwarszawskim Milanówku, miasteczku, w którym mieszka poeta.

Wiersze Rymkiewicza, proste, skromne, tradycyjnie rymowane, bywają mroczne i smutne, przypominają tradycję leśmianowską, której Rymkiewicz jest znawcą. „Ciemność poezji nie jest pomysłem poetów, to jest coś, co jest jej rdzeniem” - powiada poeta (...) „I wchodząc w tę ciemność - wchodzimy też w najgłębsze warstwy naszego tutejszego istnienia”. Ale jednocześnie, jak pisał Adam Wiedemann w „Tygodniku Powszechnym”, ta książka „jest tomikiem zdrowym, żywym, wesołym i pełnym werwy, mimo że snują się po nim młodopolskie upiory i romantyczne mogiły”.

Zwycięstwo Rymkiewicza oznacza, że po raz czwarty w historii Nike poezja zatriumfowała nad prozą. Ta nagroda to nie tylko prestiż, ale także statuetka dłuta Gustawa Zemły i czek na 100 tysięcy złotych. Jarosław Marek Rymkiewicz nie mógł odebrać nagrody osobiście - w jego imieniu nagrodę odebrała Renata Lis, redaktor naczelna wydawnictwa Sic!, które wydało tomik. Ona też odczytała krótki list laureata, z podziękowaniami dla jury i czytelników.

„Literatura nikomu i niczemu nie służy - ani polityce, ani władzy, ani gazetom, ani innym mediom, nie obchodzi jej też, co one o niej sądzą (....). Literatura potrzebuje tylko czytelników - bez niej nie istnieje” - napisał Rymkiewicz, obiecując czytelnikom następne wiersze.

Sześcioro pokonanych finalistów Nike to Wisława Szymborska, Czesław Miłosz, Julia Hartwig, Dorota Masłowska, Wojciech Tochman i Andrzej Walicki. Nagrodę przyznało jury pod przewodnictwem Marii Janion, w którym zasiadali Stanisław Bereś, Lidia Burska, Stefan Chwin, Jerzy Jarzębski, Kazimierz Kutz, ks. Waclaw Oszejca, Francois Rosset i Joanna Szczepkowska.

Oświadczenie Jarosława Marka Rymkiewicza:

„Moi drodzy czytelnicy, którzy przeczytaliście „Zachód słońca w Milanówku” cieszę się, że z okazji tej nagrody, która została właśnie wręczona, mogę powiedzieć do was kilka słów. Oto co mam do powiedzenia od wielu lat. Literatura nikomu i niczemu nie służy, służyć nie powinna i służyć nie może ani państwu, ani społeczeństwu, ani politykom, ani gazetom, ani żadnej władzy. Nic ją nie obchodzi co sądzi o niej społeczeństwo, co sądzi państwo, co sądzi telewizja, co sądzą politycy i partie.

Literatura niczego też nie potrzebuje ani zaszczytów, ani pieniędzy, ani łapówek, ani orderów, ani faworów władzy. Literatura nie jest żebrakiem, o nic nie prosi i nie czeka na wsparcie. Potrzebuje tylko czytelników. Istnieje dlatego, że oni istnieją.

„Dziękuję Wam, że przeczytaliście *Zachód słońca w Milanówku*. Jestem już stary ale próbuję napisać jeszcze coś takiego, co się Wam spodoba”.

Jarosław Marek Rymkiewicz ukończył polonistykę na Uniwersytecie Łódzkim w 1956 r., potem był pracownikiem naukowym tej uczelni, redaktorem tygodnika „Odgłosy” 1958-64, od 1965 roku pracownikiem naukowym Instytutu Badań Literackich PAN, od 1990 roku kierownikiem literackim Teatru Narodowego. Debiutował jako poeta w 1954 roku w piśmie „Łódź Literacka”.
Wydął m.in.:

- zbiory wierszy: *Konwencje*, 1957, *Człowiek z głową jastrzębia*, 1960, *Metafizyka*, 1963, *Animula*, 1964, *Anatomia*, 1970, *Co to jest drozd*, 1973, *Thema regium*, 1978, *Ulica Mandelsztama*, 1983;
- proza: *Rozmowy polskie latem* 1983, 1984, *Umschlagplatz*, 1987;
- dramaty: *Król Mięsopesty*, 1970, *Porwanie Europy*, 1971, *Kochankowie piekła*, 1973, *Ułani*, 1975, *Dwór nad Narwią*, 1975;
- szkice i eseje: *Czym jest klasycyzm*, 1967, *Myśli różne o ogrodach*, 1968, *Aleksander Fredro jest w złym humorze*, 1977, *Juliusz Słowacki pyta o godzinę*, 1982, *Wielki książę. Z dodaniem rozważań o istocie i przymiotach ducha polskiego*, 1983, *Żmut*, 1987, *Baket*, 1989, *Wilno i wilnianie w XIX w.*, 1987 oraz tłumaczenia poezji anglosaskiej i hiszpańskiej oraz dramatów.

Halina Biniek

Literacki Nobel 2003

Akademia Szwedzka nagrodziła w tym roku literackim Noblem południowoafrykańskiego autora Johna Maxwella Coetzeego - jako pisarza, „który w niezliczonych odsonach ukazuje zadziwiające uwikłanie outsidera”. Coetzee jest pisarzem, który "na wiele sposobów portretuje zaskakujące komplikacje, jakie pociąga za sobą bycie outsiderem". Chwali go też "za zręczną kompozycję, dające do myślenia dialogi i analityczną błyskotliwość" i podkreśla jego różnorodność - "nie ma dwóch jego książek zrobionych według tej samej recepty".

Akademia Szwedzka doceniła w powieściach Coetzeego doskonałą kompozycję, dialogi i precyzję w konstrukcji postaci. Doskonały warsztatowo (w kategoriach obowiązujących w zachodnim literaturoznawstwie) pisarz jest jednocześnie bezwzględny krytykiem zachodniego racjonalizmu i powierzchownej moralności cywilizacji zachodniej. Wychowany w RPA Coetzee, który od dzieciństwa mógł obserwować świat naznaczony apartheidem, czyni bohaterami swoich powieści ludzi samotnych, wyobcowanych, których życie naznaczone jest piętnem poczucia winy.

John Maxwell Coetzee urodził się w 1940 roku w Kapsztadzie w RPA w rodzinie o korzeniach niemieckich i brytyjskich. Tamże studiował - matematykę i język angielski. Na początku lat 60. wyjechał do Anglii, gdzie pracował jako programista komputerowy. W 1965 r. doktoryzował się z literatury w Texas University w Austin, a potem uczył na New York State University w Buffalo. Aresztowano go w kampusie za udział w demonstracji przeciwko wojnie w Wietnamie. W roku 1983 opuścił Stany, bo nie chciano przedłużyć ważności jego zielonej karty. W 1984 roku otrzymał tytuł profesora literatury w Kapsztadzie. Wróciwszy do Kapsztadu, do 2001 r. uczył na tamtejszym uniwersytecie. W 2002 roku wyjechał do Australii, gdzie obecnie wykłada na Uniwersytecie w Adelajdzie.

Międzynarodową sławę przyniosła Coetzeeemu wydana w 1980 roku powieść "Czekając na barbarzyńców", wydana po polsku w 1982 roku przez PIW. Pisarz debiutował jednak wcześniej - w 1977 roku nietłumaczoną na polski powieścią "Dusklands". Jego drugie dzieło - "W sercu kraju" (1977) - zostało wydane w Polsce w 1997 roku przez PIW w jednym tomie z powieścią z 1983 roku - "Życie i czasy Michaela K." i opowiadaniem "Foe" (1986). "Życie i czasy Michaela K." przyniosły Coetzeeemu pierwszą nagrodę Bookera.

"Mistrz z Petersburga" to kolejna powieść Coetzeego wydana po polsku przez PIW w 1998 roku. Bohaterem jest Fiodor Dostojewski, który prowadzi prywatne śledztwo w sprawie tajemniczej śmierci swojego pasierba, spisującego w kręgu anarchistów. Za powieściową fikcją kryje się głęboka wiedza o wielkim pisarzu rosyjskim. Atutem książki jest świetnie oddana atmosfera XIX-wiecznego Petersburga.

Coetzee jest jedynym, jak dotychczas, pisarzem, który dostał dwa razy prestiżową nagrodę Bookera. Drugi raz - za *Hańbę* (1999). Po polsku opublikował ją dwa lata temu Znak, który obecnie przygotowuje dodruk powieści. Akcja rozgrywa się w RPA. Główny bohater - ponad 50-letni profesor Lurie - musi zrezygnować z kariery akademickiej skompromitowany romansem z nastoletnią studentką. Wyjeżdża na zagubioną w południowoafrykańskim buszu farmę swojej samotnej córki. Pewnego dnia spokojne życie, które prowadzą, zostaje zakłócone przez napad - kilku Afrykańczyków brutalnie gwałci jego córkę. Wstyd, przerażenie i bezradność - to uczucia z którymi Lurie musi sobie jakoś radzić.

J.M. Coetzee to także bardzo płodny krytyk literacki. Poświęcił dziesiątki esejów literaturze środkowoeuropejskiej - niemieckiej i słowiańskiej. Pisał o Skvoreckim, Kafce, Musilu, Walszerze, poezji Celana, Brodskim, Sołżenicynie i Mandelsztamie. W 1990 roku opublikował w USA tekst o twórczości Zbigniewa Herberta, a w lutowym numerze prestiżowego "New York Review of Books" ukazało się jego omówienie monumentalnego dzieła Jerzego Ficowskiego o Brunonie Schulzu "Regiony wielkiej herezji i okolicy".

Coetzee jest krytykiem literackim w "New York Review of Books". Jego eseje o literaturze były też publikowane w książkach np. "White Writing" (1998), "Stranger Shores: Essays" (2001), "Doubling the Point: Essays on Censorship" (1996), "What is Realism" (1997).

W 2003 roku w Londynie ukazała się najnowsza książka Coetzeego - "Elizabeth Coostello: Eight Lessons", jak pisze szwedzka akademia - "mieszanka esejów i powieściowej fikcji".

Powracającym wątkiem twórczości Coetzeego jest problem kulturowej i jednostkowej odmienności człowieka, a także poczucie zagrożenia, izolacji i postawa samoobrony, jakie ta odmiennosc rodzi. W tle tych postaw i zachowań jest apartheid, który zdaniem pisarza, mógłby pojawić się wszędzie.

W wydawnictwie Znak trwają prace nad przetłumaczeniem i wydaniem jego książki "Age of iron" (Wiek żelaza). Zdaniem Marii Makuch, redaktorki Znak, "jest to książka równie głęboka i przejmująca jak „Hańba”".

Nagroda - medal, dyplom i czek na 10 milionów koron szwedzkich (ok. 1,3 mln dol.) - trafiła do rąk Coetzeego podczas gali w Sztokholmie w rocznicę śmierci Alfreda Nobla, 10 grudnia.

Halina Biniek

PRASÓWKA

Rośnie biblioteka internetowa

Do końca bieżącego roku Polska Biblioteka Internetowa (www.pbi.edu.pl) ma liczyć ok. 7 tys. tytułów.

Od uruchomienia biblioteki internetowej w grudniu 2002 roku zanotowano siedem milionów wejść na strony PBI, mimo że obecnie jest tam zaledwie 258 tytułów. Dziennie witrynę odwiedza 30-40 tys. osób.

Nagroda Kościelskich dla Dawida Bieńkowskiego

Nagroda literacka Fundacji Kościelskich przypadła w tym roku Dawidowi Bieńkowskiemu, autorowi powieści "Jest" o dojrzewaniu pokolenia, które w dorosłość wchodziło w okresie stanu wojennego.

Dawid Bieńkowski, urodzony w 1963 roku, z zawodu jest psychologiem. Powieść "Jest", opublikowana w 2001 roku w wydawnictwie Agawa, dostała już nagrodę im. Andrzeja Kijowskiego i wyróżnienie w konkursie o nagrodę im. Józefa Mackiewicza. Nagroda im. Kościelskich - nazywana często "polskim Noblem dla pisarzy przed czterdziestką" - przyznawana jest co roku od 41 lat polskim autorom, w kraju i na emigracji, którzy nie ukończyli 40 roku życia. Przyznawana jest przez ustanowioną w Szwajcarii przez małżeństwo Kościelskich Fundację.

Chińczycy lubią Sienkiewicza

Proza Henryka Sienkiewicza cieszy się największą popularnością wśród chińskich tłumaczy literatury polskiej. Najwięcej wydań w języku chińskim ma "Quo Vadis" - aż siedem, "Krzyżaków" tłumaczono w Chinach trzykrotnie. Do grona najwybitniejszych znawców literatury polskiej w Chinach należy prof. Yi Lijun, która kieruje katedrą polonistyki na Uniwersytecie Języków Obcych w Pekinie. Jest ona współautorką przekładu "Pana Tadeusza" oraz "Dziadów" Adama Mickiewicza, przełożyła również dwie pierwsze części Trylogii Sienkiewicza: "Ogniem i mieczem" i "Potop".

Powstaje "Wielka Encyklopedia Jana Pawła II"

W siedzibie wydawnictwa Edipresse w Warszawie odbyła się we wtorek prezentacja pierwszego tomu "Wielkiej Encyklopedii Jana Pawła II" autorstwa Grzegorza Polaka.

W ponad 20 tomach autor ma zamiar zawrzeć 4 tys. haseł dotyczących najważniejszych faktów, wydarzeń i postaci, które pojawiły się w życiu Karola Wojtyły. Znajdą się tam biogramy osób bliskich papieżowi i tych, które o nim

coś ważnego napisały. Autor chce też przedstawić wszystkich beatyfikowanych i kanonizowanych przez Jana Pawła II.

Targi Książki w Göteborgu z Polską w roli głównej

Ryszard Kapuściński otworzył w Göteborgu Targi Książki. Polska jest gościem honorowym tej imprezy. Autor "Hebanu", którego najnowsza książka "Autoportret reportera" ukazała się właśnie nakładem Znak, jest gościem specjalnym Targów Bok&Bibliotek, największych w Skandynawii.

Prezentacja Polski w Göteborgu to główny punkt programu literackiego podczas Roku Polskiego w Szwecji. Poza bardzo tu popularnym i cenionym Ryszardem Kapuścińskim w seminariach organizowanych w trakcie targów wezmą udział m.in.: Stefan Chwin, Hanna Krall, Zbigniew Kruszyński, Andrzej Stasiuk, Wojciech Tochman, Olga Tokarczuk i Adam Zagajewski.

„Autoportret reportera” - Kapuściński o Kapuścińskim

"Autoportret reportera", książka, która trafiła do księgarń - to opowieść Ryszarda Kapuścińskiego - najbardziej cenionego polskiego reportera o sobie samym.

Opowieść została skonstruowana przez redaktorkę - Krystynę Strączek - z wybranych przez Kapuścińskiego wywiadów, których udzielił różnym mediom. Jednak opowieść jest prowadzona w pierwszej osobie - to głos Kapuścińskiego, który opowiada o swoim życiu. Reporter nie tylko wybrał wywiady, w oparciu o które powstała książka, zaakceptował też wersję ostateczną, w kształcie nadanym opowieści przez redaktorkę.

"Angielskie różyczki" Madonny

Podparty międzynarodową promocją debiutancki tom bajek popgwiazdy ukazał się równocześnie w stu krajach w tłumaczeniach na ponad 30 języków. To pierwsza taka akcja w dziejach edytorstwa. I chyba tylko z tego powodu wydawnictwo Madonny zapisze się w historii słowa drukowanego. "Angielskie różyczki" to sympatyczna, ale banalna w swoim dydaktyzmie opowiadka o kwartecie londyńskich dziewczynek, które zazdroszczą koleżance ze szkoły urody i rzekomo lepszego życia. Z zawiści wyleczy je dopiero interwencja wróżki, która pokaże zadufanym przyjaciółkom, jak naprawdę się rzeczy mają. "Różyczki" to hiperpoprawna powiadka o tym, że zawiść i zazdrość to złe uczucia, które często mają korzenie w naszej niewiedzy albo i lenistwie.

56 proc. Polaków czyta książki - wynika z danych Biblioteki Narodowej

56 proc. dorosłych Polaków (od 15 roku życia) czyta książki. Co dziesiąty Polak w 2002 r. w ogóle nie czytał gazet, czasopism ani książek - wynika z badań czytelnictwa Polaków prowadzonych przez Bibliotekę Narodową, opartych m.in. na zestawieniach prowadzonych przez biblioteki publiczne. Wynik dotyczący czytelnictwa książek jest zbliżony do badań z 2001 roku, kiedy do czytania "przyznało się" 54 proc. Polaków. Jednak pod względem czytelnictwa książek nie wypadamy

źle na tle innych państw. Średnia dla krajów Piętnastki wynosi 58 proc. Plasujemy się więc wyżej od Greków i Portugalczyków.

Z danych BN wynika, że w Polsce działa obecnie 8,8 tys. bibliotek publicznych. Od przełomu lat 1989/1990 ubyło ich około 15 proc. Jednocześnie kurczą się księgozbiory - coraz więcej książek "zużywa się", a jednocześnie maleją zakup. O sytuacji finansowej bibliotek świadczy liczba kupowanych nowości. W 2002 r. statystyczna biblioteka kupiła 5,2 książki na 100 mieszkańców. W wielu przypadkach było to możliwe tylko dlatego, że Ministerstwo Kultury przekazało pieniądze na ten właśnie cel.

Kupujący, po podręcznikach, w drugiej kolejności zaopatrywali się w literaturę encyklopedyczno-poradnikową (26 proc.), następnie w literaturę fachową (13 proc), dziecięco-młodzieżową (11 proc), powieści obyczajowo-romansowe. Na samym końcu tej listy plasują się wydawnictwa ezoteryczno-ufologiczne oraz eseistyka, którymi interesowało się mniej niż 1 proc. nabywców.

Nowa moda czytelnicza

Bookcrossing to nowa forma popularyzowania czytelnictwa wylansowana przez programistę komputerowego. Dwa lata temu Amerykanin Ron Hornbaker, programista komputerowy z przedmieścia Kansas City, postanowił wypuścić książki na wolność. Na swej stronie internetowej tłumaczy, że książki nie powinny porastać kurzem na półkach, trzeba się nimi podzielić z innymi. Swoją pomysł nazwał bookcrossingiem (po polsku książkokrążenie).

Uwalnianie książki zaczyna się od jej celowego zgubienia, czyli "wypuszczenia na wolność". Typowe miejsce "uwolnienia" to kawiarnia, ławka w parku, budka telefoniczna, autobus - wszędzie, gdzie dużo ludzi. Niczym ornitolog, który wypuszczając dzikiego ptaka, zaopatruje go w obrączkę, wypuszczający książkę nakleja na nią winietę ze specjalnym logo (maszerująca książka), opisem i numerem. O uwolnieniu kolejnej książki z podaniem miejsca i godziny można się dowiedzieć ze strony www.bookcrossings.com. Wystukując numer, można prześledzić jej dalszą drogę i sprawdzić, kto ją przechwyił. W dwa lata od wylansowania pomysłu niektóre książki zostały już uwolnione i przechwycone po kilkadziesiąt razy i przewędrowały oceany, startując np. w Nowym Jorku, a lądując w Jokohamie. Niekiedy miejsce uwalniania jest dodatkowym grepssem, gdy np. powieść, której akcja dzieje się na Arktyce, zostawiana jest w dziale mrożonek w supermarkecie.

Kubuś Puchatek skończył 77 lat

Kubuś Puchatek skończył 77 lat. W tym samym wieku jest też reszta mieszkańców Zaczarowanego Lasu - 77 lat temu książka o Misiu o Bardzo Małym Rozumku trafiła do księgarń. Z tej okazji puchatkowe imprezy, połączone z głośnym czytaniem książek o Kubusiu, odbędą się w wielu miastach i miejscowościach w całej Polsce.

Postać niedźwiadka wyszła spod pióra urodzonego w 1882 r. Alana Alexandra Milne'a. Na pierwsze urodziny synka, Christophera Robina, Milne kupił w luksusowym sklepie Harrodsa pluszowego misia. Krzyś, jego miś oraz przyjaciele - zwierzaki oglądane wspólnie w londyńskim ogrodzie zoologicznym - stały się wkrótce literackimi postaciami.

W październiku 1926 roku ukazała się powieść dla dzieci "Kubuś Puchatek", a dwa lata później - "Chatka Puchatka". Jeszcze za życia Milne'a, który zmarł 31 stycznia 1956 r., przygody małego misia i jego przyjaciół zostały przetłumaczone na 12 języków i sprzedane w 7 milionach egzemplarzy.

Kawalerowie Gutenberga ratują czytelnictwo

Biblioteka z bezpłatnym dostępem do sieci oraz internetowo-książkowe kluby BiblioNetu w każdej gminie. Taki pomysł na ratowanie czytelnictwa ma Polskie Bractwo Kawalerów Gutenberga. Kawalerowie, którzy zasłynęli m.in. z obdarowywania bibliotek książkami chcą jeszcze efektywniej promować czytelnictwo.

- Doszliśmy do wniosku, że lepszym sposobem będzie powiązanie książki z internetem - mówi Jacek Kuśmierczyk, kanclerz PBKG. - Chcemy przyciągnąć w ten sposób do bibliotek dzieci i młodzież. Mają temu służyć kluby BiblioNetu. Każdy użytkownik będzie tam mógł nieodpłatnie skorzystać z internetu. - Chcemy, żeby BiblioNet umożliwiał komunikację ze światem, służył wymianie doświadczeń i integrował lokalną społeczność. Marzymy, żeby biblioteki przekształciły się w rodzaj nowoczesnych ośrodków kształcenia i domów kultury - tłumaczy Kuśmierczyk. Pierwsze kluby działają już w województwie warmińsko-mazurskim. Kolejny otworzył w Wiśle prezydent Aleksander Kwaśniewski.

W pierwszym etapie powstanie sto klubów BiblioNetu. Telekomunikacja Polska, główny partner projektu, przez najbliższe pół roku sfinansuje im podłączenie do sieci. Docelowo Kawalerowie planują utworzenie placówki BiblioNetu w każdej gminie. Sto komputerów przekazał na ten cel Bank Przemysłowo-Handlowy. Kolejną setkę obiecała dołożyć TP. Każdy klub otrzyma od Bractwa pakiet ok. 200 książek.

Partnerem akcji BiblioNet jest Telekomunikacja Polska. Przedsięwzięcie objęło patronatem premier Leszek Miller, ministrowie edukacji i kultury oraz "Gazeta Wyborcza".

Waldemar Dąbrowski deklaruje 10 mln zł na zakupy dla bibliotek

Minister Kultury Waldemar Dąbrowski zadeklarował pierwszego dnia dwudniowej konferencji naukowej "Dziecko i książka" - że przyszłoroczne wydatki resortu na zakupy do bibliotek publicznych wyniosą nie mniej niż 10 mln zł. Minister liczy na to, że samorządy wyłożą co najmniej drugie tyle. W tym roku biblioteki otrzymały z resortu 4 mln. zł.

Halina Biniek

KRONIKA

KRONIKA BIBLIOTEK PUBLICZNYCH POWIATU ZAMOJSKIEGO (I PÓLROCZE 2003 ROKU) - WYBÓR -

ZAMOŚĆ

styczeń

- „Grafika Henryka Zwołakiewicza (1903 – 1984). 100. rocznica urodzin” - wystawa - PiMBP
- „Poezja, świece i ty” – konkurs recytatorski - FB nr 8
- „Karnawał w bibliotece - konkurs plastyczny - FB nr 9
- „Zimolandia” – zajęcia plastyczne połączone z czytaniem fragmentów książki *Dzieci z Leszczynowej Górki* - FB nr 10
- „Dziadkowie ze starych fotografii – wystawa – FB nr 11
- „Spotkanie z Pytelikiem” konkurs czytelniczy - FB nr 11

luty

- „Janusz Peter (1891–1963) – lekarz, społecznik, regionalista, twórca Muzeum Regionalnego w Tomaszowie Lub.” - ekspozycja - PiMBP
- „UFOLudki” - konkurs plastyczny - FB nr 1
- „Książka i biblioteka” – konkurs czytelniczy – FB nr 1
- „Moje Boże Narodzenie” – konkurs o tematyce wigilijnej - FB nr 3
- „Przysłowie prawdę ci powie” – konkurs czytelniczy - FB nr 5
- „Narkotyki przy tablicy – konkurs plastyczny - FB nr 9
- „Komiksowo”, „Walentynki – z serca upominki”, „Kolorowe pawie” – zajęcia plastyczne dla dzieci – FB nr 10
- „Zimowa baśń” - konkurs plastyczny – FB nr 11
- „Medycyna niekonwencjonalna – różne możliwości powrotu do zdrowia” – wystawa - FB nr 12

marzec

- „Jan Zachwatowicz (1900-1983) – badacz przeszłości i konserwator Zamościa - wystawa - PiMBP
- „W marcu jak w... – rozsypane przysłowia” - konkurs czytelniczy - FB nr 1
- „Puzzle z plasteliny” – konkurs plastyczny – FB nr 2
- Spotkanie czytelników poświęcone czytaniu poezji K. I. Gałczyńskiego zorganizowane w ramach cotygodniowych *spotkań czwartkowych*
- Czy znasz przygody dzieci z Bullerbyn – konkurs czytelniczy – FB nr 8
- Poznajemy i ilustrujemy utwory Józefa Czechowicza – FB nr 8

- „Kolorowa wieś”, „Impresje wiosenne farbą malowane”, „Wielkanocne gniazdko”, „Świąteczna wstążka” – zajęcia plastyczne inspirowane fragmentami tekstów literackich – FB nr 10
- „Życie i twórczość Henryka Ibsena” – wystawa w 175. rocznicę urodzin twórcy – FB nr 12

kwiecień

- „Mieczysław Romanowski (1834 – 1863) poeta, powstaniec” – wystawa – PiMBP
- Zorganizowano spotkanie bibliotekarzy bibliotek publicznych powiatu zamojskiego oraz szkolenie poświęcone selekcji zbiorów bibliotecznych. Część szkoleniowa obejmowała wykład na temat *Metodyka prowadzenia selekcji zbiorów bibliotecznych* oraz zajęcia warsztatowe – PiMBP, GBP Zamość i FB Mokre, gm. Zamość
- „Literaccy idole”, „Na wycieczkę do...” – poznajemy dziedzictwo kulturowe naszej okolicy” – ogłoszenie 2. konkursów o zasięgu powiatowym - PiMBP
- „Korzystamy z katalogu alfabetycznego” – lekcja biblioteczna – FB nr 5
- „Stroik wielkanocny” – konkurs plastyczny - FB nr 8
- „Zdażyć przed rakiem” – wystawa – FB nr 12

maj

- „Mniejszości narodowe w Zamościu w XVI – XX wieku” – wystawa PiMBP
- Rozpoczęły się *XIV Zamojskie Spotkania z Literaturą* – coroczna impreza poświęcona promowaniu książki, czytelnictwa, ciekawych ludzi związanych z regionem - PiMBP
- „Okładka do ulubionej książki”, „Kwiaty do dla mojej mamy” – konkursy plastyczne – FB nr 1
- Zorganizowano kolejną wycieczkę z cyklu *Co to jest biblioteka i po co do niej przychodzimy* – FB nr 2
- Odbyło się spotkanie z panią Janiną Gąsiorowską, matką chrzestną statku m/s *Ziemia Zamojska* – FB nr 2
- Montaż poezji dziecięcej na podstawie twórczości M. Kownackiej, M. Konopnickiej i J. Brzechwy zorganizowany w ramach cotygodniowych *spotkań czwartkowych* – FB nr 3
- „Poznajemy kraje Unii Europejskiej” – konkurs propagujący wiedzę o krajach zjednoczonej Europy – FB nr 8
- „Przedszkolaki w bibliotece” – wycieczka do biblioteki grupy sześciolatków – FB nr 9
- „Sójka” – konkurs ortograficzny – FB nr 10
- „Czy to bajka, czy nie bajka” – konkurs plastyczny – FB nr 10

czerwiec

- „Mieczysław Kosz (1944 – 1973) – 30. rocznica śmierci”- ekspozycja – PiMBP
- Podczas finałowej imprezy *Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania Dzieciom* odbyło się podsumowanie powiatowego konkursu literacko-plastycznego *Literacycy idole* – PiMBP
- „Znam mój kraj” – konkurs geograficzny - FB nr 1
- „Szumią jodły na gór szczycie” – konkurs piosenki góralskiej - FB nr 3
- „Polskie kwiaty w sztuce niewidomych i niedowidzących – ekspozycja prac plastycznych osób z upośledzeniem narządu wzroku - FB nr 3
- „W kierunku Pacanowa” – konkurs głośnego czytania - FB nr 10
- „Od legendy do legendy” – pogadanka na temat twórczości Kornela Makuszyńskiego oraz konkurs ze znajomości jego utworów – FB nr 10
- „Zamość odkrywany na nowo”, „Wakacyjna legenda”- zajęcia plastyczne - FB nr 10
- „Przyjaciele Koziółka Matołka” – głośne czytanie utworu dzieciom przedszkolnym - FB nr 11
- „Malowanie kropeczkami” – konkurs plastyczny – FB nr 11
- „Potrzebuję kłosa” – konkurs ekologiczny – FB nr 11
- „Wędrowki po Roztoczu” – wystawa FB nr 12

ADAMÓW

styczeń

- „Zimowe pejzaże” – konkurs plastyczny – GBP, FB Bondyryz

luty

- „Moja ulubiona baśń” – zajęcia plastyczne - FB Bondyryz

marzec

- „Unia Europejska”- lekcja biblioteczna - GBP

czerwiec

- „Dzień Dziecka” - impreza środowiskowa - GBP, FB Bondyryz

GRABOWIEC

styczeń

- Przegląd zespołów kołędniczych – impreza świąteczna
- „Oryginalna zabawka choinkowa” – wystawa pokonkursowa
- „Spotkanie z kołędą dla dzieci sprawnych inaczej” – impreza integracyjna

luty

- „60. rocznica wysiedlenia mieszkańców Grabowca – uroczystość patriotyczna
- Zorganizowano zabawę karnawałową dla najmłodszych

marzec

- „Poznajemy budowę książki” – lekcja biblioteczna dla uczniów klasy III szkoły podstawowej
- Zorganizowano wycieczkę do biblioteki dla uczniów klasy I szkoły średniej

kwiecień

- Odbyły się gminne eliminacje *Turnieju Sztuki Recytatorskiej im. Bolesława Leśmiana*
- „Świąteczne dekoracje” – wystawa dziecięcych prac plastycznych

maj

- „O ty dniu radosny, o ty Trzeci Maju” – uroczystość patriotyczno – religijna z okazji rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja
- „Uśmiechnij się mamó” – koncert z okazji Dnia Matki
- *Gminny Dzień Europejski* – impreza środowiskowa propagująca wiedzę o Unii Europejskiej

czerwiec

- „Dzień Dziecka” - impreza środowiskowa
- Zorganizowano spotkanie z Waldemarem Barwińskim – aktorem Teatru Powszechnego w Warszawie

KOMARÓW

styczeń

- Odbył się Gminny Przegląd Zespołów Kolędniczych – GBP i SOKiS
- „Ferie z biblioteką” - cykl imprez dla dzieci i młodzieży pozostających w okresie ferii w miejscu zamieszkania; w programie: głośne czytanie fragmentów książek, zajęcia plastyczne, rozwiązywanie krzyżówek i rebusów literackich, gry planszowe, zabawy na śniegu - GBP i FB Zubowice

luty

- „Zasady korzystania ze słowników i encyklopedii” – lekcja biblioteczna dla kl. VI szkoły podstawowej – FB Zubowice

marzec

- Odbyło się uroczyste otwarcie Warsztatów Terapii Zajęciowej w Wolicy Brzozowej – GBP i SOKiS
- Zasady tworzenia i korzystania z katalogu bibliotecznego – lekcja biblioteczna - FB Zubowice

kwiecień

- Odbyły się gminne eliminacje *Turnieju Sztuki Recytatorskiej im. Bolesława Leśmiana* – GBP i SOKiS

maj

- Zorganizowano gminne obchody rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja – GBP i SOKiS
- Odbył się *I Gminny Festiwal Baśni* – GBP i SOKiS

- „Dni Unijne w Zubowicach” – cykl imprez propagujących wiedzę o Unii Europejskiej – FB Zubowice

- „Dzień Dziecka” – festyn rekreacyjno – sportowy – GBP i SOKiS
czerwiec

- „Dni solidarności z osobami niepełnosprawnymi” – gminna impreza integracyjna – GBP i SOKiS
- Odbyła się promocja książki *Komarów: Ocalić od zapomnienia* - GBP i SOKiS

KRASNOBRÓD

styczeń

- Z dniem 1 stycznia 2003 r. Biblioteka w Krasnobrodzie została wyłączona ze struktur Centrum Kultury i Sportu
- Głośne czytanie książek *W krainie Muminków* oraz *Klechdy, klechdy* – zajęcia dla dzieci najmłodszych – FB Hutki

luty

- „Pejzaże zimowe” - zajęcia plastyczne dla dzieci – MGBP
- „Baw się razem z nami” – zajęcia dla dzieci organizowane na czas ferii zimowych (rozwiązywanie krzyżówek literackich, konkursy, zgaduj-zgadule) – MGBP
- Ilustracje do ulubionych baśni” - konkurs rysunkowy - FB Hutki
- „Zapoznanie z księgozbiorem dziecięcym” - wycieczka do biblioteki dla uczniów kl. I szkoły podstawowej - FB Hutki

marzec

- Zorganizowano spotkanie z miejscową poetką Marią Domańską oraz promocję tomiku jej wierszy *Och ty życie moje* – MGBP

kwiecień

- Zorganizowano spotkanie z miejscową poetką Aliną Słotą – MGBP
- Odbyły się eliminacje gminne *Turnieju Sztuki Recytatorskiej im. Bolesława Leśmiana* – MGBP
- „Jak korzystać z encyklopedii i słowników” – lekcja biblioteczna dla uczniów kl. IV szkoły podstawowej – FB Hutki

maj

- Zorganizowane zostały 2. spotkania z Janiną Gąsiorowską – matką chrześną statku m/s *Ziemia Zamojska*. Uczestniczyła w nich młodzież gimnazjalna z Krasnobrodu oraz dzieci ze Szkoły Podstawowej w Kaczórkach – MGBP, FB Hutki

czerwiec

- Odbyło się podsumowanie konkursu czytelniczego „Najwięcej przeczytanych książek w roku szkolnym 2002 / 2003” - MGBP, FB Hutki

- *Krasnobród dawnych lat* – promocja książki Mieczysława Kościńskiego - MGBP

ŁABUNIE

czerwiec

- Odbyły się obchody 55 - lecia istnienia Biblioteki Publicznej Gminy Łabunie. Obchody jubileuszowe połączono z dorocznym spotkaniem z okazji Dnia Bibliotekarza – GBP i PiMBP w Zamościu

MIĄCZYN

styczeń

- „Najpiękniejsza baśń” – konkurs pięknego opowiadania
- „Za tą głębią... – głośne czytanie utworów Marii Konopnickiej” – zajęcia biblioteczne dla dzieci
- „Najpiękniejsza laurka dla babci i dziadka” – konkurs plastyczny

luty

- „Jan Brzechwa – poeta dziecięcej radości” – głośne czytanie dzieciom wierszy Jana Brzechwy
- „Poznajemy bibliotekę” – wycieczka do biblioteki dzieci z oddziału przedszkolnego

marzec

- „Powitanie wiosny” – impreza plenerowa dla dzieci

kwiecień

- „Pan Tuwim dzieciom” – inscenizacja wiersza J. Tuwima
- „Pisanka wielkanocna”, „Świąteczne wycinanki” – konkursy plastyczne

maj

- Zorganizowano wycieczkę do biblioteki dla dzieci z klasy II szkoły podstawowej, podczas której zapoznano je z zasadami korzystania z biblioteki oraz księgozbiorem dziecięcym
- „Najpiękniejsze wiersze o mamie” – wieczorek poetycki

czerwiec

- „Katalogi biblioteczne. Praktyczne posługiwanie się katalogami” – lekcja biblioteczna dla kl. IV szkoły podstawowej
- „Moje wakacyjne plany” – spotkanie dla dzieci przy ognisku

NIELISZ

styczeń

- Zorganizowano wycieczkę do biblioteki dla dzieci z kl. I szkoły podstawowej. Celem jej było zapoznanie z zasadami korzystania z biblioteki – GBP
- Odbyły się gminne eliminacje *IV Drużynowego Turnieju w Tenisie Stołowym* – GBP

marzec

- Odbyły się gminne eliminacje *Turnieju Sztuki Recytatorskiej im. Bolesława Leśmiana* - GBP
- „Sobótka” - impreza plenerowa - GBP

RADECZNICA

luty

- „Zamość i Zamojszczyzna” – wystawa – FB Gorajec

kwiecień

- „Tradycje naszych dziadków ocalmy od zapomnienia” – konkurs oraz wystawa pokonkursowa – GBP
- „Świat przyrody” – lekcja biblioteczna dla kl. IV szkoły podstawowej – FB Gorajec

maj

- Zorganizowano *Gminny konkurs recytatorski poezji chłopskiej* – GBP
- Odbyły się 2. wycieczki do biblioteki dla dzieci z kl. I–III szkoły podstawowej, której celem było zapoznanie z biblioteką i zasadami korzystania z niej – GBP i FB Gorajec

czerwiec

- „Recytujemy poezję o książce” – zajęcia biblioteczne dla dzieci młodszych – GBP
- Odbyły się 2. wycieczki do biblioteki dla dzieci ze szkoły podstawowej, których celem było zapoznanie z księgozbiorem oraz warsztatem informacyjnym – GBP i FB Gorajec

SITNO

styczeń

- „Gmina Sitno, historia i zabytki” – konkurs na projekt folderu - GBP

kwiecień

- „Kraje Europy. Hiszpania” – wystawa - GBP

maj

- „Kraje Europy. Finlandia” – wystawa - GBP

SKIERBIESZÓW

luty

- „Mój ulubiony bohater – konkurs rysunkowy – GBP

kwiecień

- „Wieczór bajek” – zajęcia dla dzieci najmłodszych; czytanie i opowiadanie wybranych fragmentów baśni – GBP

maj

- „Ochrona przyrody” – lekcja biblioteczna dla uczniów kl. III gimnazjum – GBP
- Zorganizowano wycieczkę do biblioteki dla dzieci z oddziału przedszkolnego, której celem było zapoznanie z biblioteką – GBP

- „Przyjście wiosny” – konkurs rysunkowy - GBP

STARY ZAMOŚĆ

styczeń / luty

- „Cała Polska Czyta Dzieciom” – zajęcia biblioteczne poświęcone głośnemu czytaniu – GBP
- „Pasowanie na czytelnika” – impreza biblioteczna – FB Udrycze
- „Ferie w bibliotece” - cykl imprez dla dzieci i młodzieży pozostających w okresie ferii w miejscu zamieszkania; w programie: gry i zabawy, konkursy i zajęcia plastyczne, głośne czytanie - FB Udrycze

marzec

- Odbył się *IV Międzygminny Turniej Tenisa Stołowego* – GBP

kwiecień

- Zorganizowano gminne eliminacje *Turnieju Sztuki Recytatorskiej im. Bolesława Leśmiana* – GBP
- „Święto lasu” – impreza poświęcona ochronie środowiska naturalnego – FB Udrycze

maj

- Zorganizowano 5. spotkanie z cyklu *Cała Polska Czyta Dzieciom* z udziałem osób znanych w środowisku lokalnym – GBP

czerwiec

- „Krasne 2003” – impreza środowiskowa z okazji *Dnia Dziecka*. W programie m. in.: konkursy, gry, zabawy sprawnościowe i zawody sportowe z udziałem dzieci i dorosłych – FB Udrycze
- „W krainie bajek” – występ teatrzyku dziecięcego – FB Udrycze
- Odbyło się rozstrzygnięcie i podsumowanie *Konkursu na najaktywniejszego czytelnika* – FB Udrycze

SUŁÓW

luty

- „Ferie z biblioteką” - zajęcia dla dzieci pozostających w okresie ferii w miejscu zamieszkania. Odbyły się m.in.: konkursy plastyczne, czytanie i opowiadanie bajek, gry i zabawy sportowe - GBP, FB Michałów

kwiecień

- Zorganizowano gminne eliminacje *Turnieju Sztuki Recytatorskiej im. Bolesława Leśmiana* - GBP

maj

- „Odbyło się spotkanie z Janiną Gąsiorowską – matką chrzestną statku m/s *Ziemia Zamojska* – GBP
- „Laurka dla mamy” – konkurs plastyczny - GBP

SZCZEBRZESZYN

styczeń

- Biblioteka wyposażona została w sprzęt komputerowy i program biblioteczny MAK – MGBP
- „Zabawy z bajką” – zajęcia biblioteczne dla dzieci z kl. III szkoły podstawowej – MGBP

luty

- Zajęcia biblioteczne z *Kółkiem Czytelniczym*. Czytanie fragmentów książek, dyskusje na temat przeczytanych treści – MGBP

marzec

- Zajęcia biblioteczne z *Kółkiem Czytelniczym*. Czytanie wierszy o wiosnie – MGBP
- „Unia bez tajemnic” – zajęcia dla młodzieży licealnej (prelekcja o tematyce unijnej) - MGBP

kwiecień

- „Wielkanocne wierszowanie – tradycje i zwyczaje” – zajęcia biblioteczne dla uczniów kl. IV szkoły podstawowej - MGBP

czerwiec

- „Spotkania sobótkowe” - zajęcia biblioteczne z *Kółkiem Czytelniczym*; rozmowa o tradycjach i zwyczajach sobótkowych, przygotowanie wianków - MGBP

ZWIERZYNIEC

styczeń

- „Czy znasz twórczość Małgorzaty Musiarowicz – konkurs czytelniczy

luty

- „Dzieje Polski w podaniach i baśniach” – konkurs

marzec

- „Korzystamy ze słowników” – lekcja biblioteczna

maj

- Zorganizowano 2. wycieczki do biblioteki dla dzieci z przedszkola i szkoły podstawowej

czerwiec

- „Zwiedzamy Roztocze” - konkurs o tematyce regionalnej

Halina Zielińska

2003/2 (18)